

Ceny prenumeraty:

we Lwowie

bez doręczenia do domu
miesięcznie . . . M 7,500.000
z dostawą do domu M 7,500.000

Na prowincji

z przesyłką poczt. M 7,500.000
za granicą . . . M 12,000.000

Suma pojedynczy we
Lwowie i na prowincji

250.000 Mk

Słowo Polskie

760

Biblioteka Jagiellońska
KRAKÓW

wy

zi codziennie rano

Ceny ogłoszeń:

Za 1 wiersz milimetrowy: w zwykłych ogłoszeniach gr. 7 w nadesłanem i w nekrologii gr. 24. w kronice, repertuar, dział gospodarczy paski w tekście gr. 40. po kronice gr. 32. pod nagłówkiem na pierwszej stronie gr. 42. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 4. kupno i sprzedaż za słowo gr. 5. matrymonialne, korespondencje prywatne za słowo gr. 2. dla poszukujących pracy gr. 2. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczne o 50 proc. drożej.

Ceny ogłoszeń w złotych, według urzędowego kursu fr. kol. wal. notowanego co dwa tygodnie w Monitorze.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Listy w sprawach przedpłaty i odbioru pisma, ogłoszenia i reklamacje uprasza się nadsyłać pod adresem Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegr.: Słowo Polskie, Lwów. — Tel. 27. — Na Konta w P. K. O. 150.650. Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Lwów, ulica Zimorowicza 11—15.

Wydawca: Inż. Władysław Kucharski.

Naczelnny Redaktor: Dr. Stanisław Grabski.

Znane metody.

Stalą metodą dyplomacji sowieckiej jest jednocześnie grozić i obiecywać w razie zgody duże korzyści materialne.

Tłumaczą to niektórzy właściwościami rasowymi umysłu żydowskiego.

Niewątpliwie żydzi wycisnęli silne piętno na polityce sowieckiej. Ale ów sposób przyjacielskich rokowań przy nowoczesnych groźbach i straszaniu przy jednoczesnym ofiarowywaniu nęcących układów — to odwieczną tradycją polityki książąt moskiewskich i carów rosyjskich ustalona metoda despotyzmu rosyjskiego.

„Ruski człowiek“ nigdy nie wiedział, czy spadnie nań łaska samodzięrcy, która go na szczyty bogactwa i dostojenstw wyniesie, czy gniew jego, który go „w proch zetrze“. A cała Rosja była uszerogowaniem hierarchicznym despoty, rozdających samowładnie łaskę i gniew wśród poddanych, i zdanych na łaskę i gniew zwierzchników.

Od Iwana Groźnego począwszy tę metodę, przy pomocy której książęta moskiewscy ujarzmili całą podległą mongolom Ruś, złamali słowiańską autonomię „ziemską“, zniszczyli przywileje miast i bojarów, z podwładnych Złotej Hordy stali się jej panami, — stosowała polityka rosyjska stale i w stosunkach do sąsiadów.

Bolszewicy są w sposobach rządzenia całkowicie spadkobiercami tylko despotyzmu rosyjskiego.

Wyrzynali dziesiątkami tysięcy inteligencję rosyjską, a tym z niej, który się oddali w ich usługi, „specjalistom“ technicznym i wojskowym zapewniał dobrobyt jakiego nikt poza najbardziej zaufanymi i komunistami nie miał. Tak samo postępował Iwan Groźny z bojarami, Piotr Wielki ze „strzelcami“, Katarzyna z kozakami, Mikołaj I. z góralami Kaukazu...

Rządzący sowieciami żydzi o tyle tylko zmienili politykę i dyplomację rosyjską, że wnieśli do owych tradycyjnych groźb i obietnic więcej szantażu i kłamstwa, że grożą i wtedy gdy groźb spełnić nie mogą, że oferują gdy nie do ofiarowania nie mają.

Typowym przykładem takiego szantażu i kłamliwych obietnic jest „zjazd białoruski“ w Mińsku.

Na zjeździe tym przemowy „miejscowych“ Białorusinów i Polaków pełne były nienawiści do Polski. Pod znakiem tej nienawiści, żalów na ucisk ludu białoruskiego w Polsce, zapowiedzi walki o zjednoczenie wszystkich ziem białoruskich pod rządami sowieckimi — utworzono autonomiczną „republikę białoruską“. I powołano do jej rzekomego rządu czterech Polaków...

Niech Polska się zna na baczności... rząd sowiecki ma dość Polaków i Białorusinów, których potrafi, gdy zechce, użyć dla wywołania groźnego fermentu na jej białoruskich kresach.

A jednocześnie delegat centralnego rządu moskiewskiego Kalenin mówi o Polsce ciepło, życzliwie. Oferuje wielkie zyski dla naszego przemysłu, któremu w razie zgody z Rosją sowiecką, staną otworem olbrzymie rynki zbytu po Władywostok i Archangielsk. Ale — dodaje — obecnie dla sowiecków ważniejszą od traktatu handlowego jest sprawa bezpieczeństwa granic, usunię-

cie rozbieżności między „bratnimi“ polskim i rosyjskim narodami.

Znaczą to: Rosja sowiecka może podminować Polskę separatyzmem białoruskim, na gotowych do tej roboty nawet Polaków...; ale potrafi też utrzymać Mińsk na wodzy, jeżeli Polska zagwarantuje jej spokój i całość jej posiadłości, na przykład poprzez przyłączenie jej do Ligi Narodów. Wtedy w dodatku otrzyma ona ogromne korzyści handlowe na niezmiernych rynkach rosyjskich.

Doprawdy — wysoce nęcąca propozycja.

Jeno, że korzyści handlu z Rosją nie będą tak wielkie. Bo choć rynki jej są niezmiernie, ale siła ich pokupna jest równa niemal zeru. Dziś nawet tak bardzo zmniejszona produkcja fabryk rosyjskich nie znajduje u siebie w kraju dostatecznego zbytu. Masa chłopska nauczyła się w Rosji obywać niemal zupełnie bez wytworów przemysłowych, żyć jedynie naturalną swą gospodarką.

Ale, co jeszcze ważniejsze, zbyt dobrze pouczyła nas dyplomacja sowiecka o wartości jej zobowiązań, niedotrzymując niczego, do czego się zobowiązała traktatem ryskim.

Polityka polska stale stoi na stanowisku, że odwieczny spór między Rosją a Polską o ziemie rusińskie i białoruskie może i powinien być zakończony przez włączenie do Polski tych jej części, na których dominuje cywilizacja polska, a pozostawienie przy Rosji wschodniej ich połaci.

Na tej też podstawie została ustalona chebna granica polsko-rosyjska, przy czym Polska okazała umiarkowanie, bo dała nadmierne.

Ale do zakończenia tego wickowego sporu nie przyczyni się szantażowanie nas inscenizowanym w Mińsku na rozkaz z Moskwy, separatyzmem białoruskim.

Nie była to nigdy dobra wobec Polski metoda. Doprowadziła Iwana Groźnego do kapitulacji pod Pskowem. I dziś nie jest dobrą wobec Polski metodą.

Bez względu na to, jaki jest socjalny charakter rządów Rosji, jesteśmy zawsze gotowi z nią poważnie rokować. Ale na próby szantażu może być z naszej strony tylko jedna odpowiedź: nie zwracać na nie uwagi i robić swoje.

Stanisław Grabski.

Z DNIA.

PODWYŻKA STAWEK PODATKOWYCH.

Warszawa. (Tel. wł.) 24 marca. W tych dniach ukaże się rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące podwyżki stawek niektórych podatków, zwłaszcza podatku spadkowego, od nieruchomości, opłat stempowych, podatku giełdowego i od ubezpieczeń w tych wypadkach, gdy płatnicy nie wpłacają w terminie sum należnych.

W myśl tego rozporządzenia należności podwyższone będą po upływie terminu płatności o pół proc. dziennie, czyni o 15 proc. miesięcznie.

POMYŚLNA SYTUACJA W PRZEMYSLE ŁÓDZKIM.

Warszawa. (Tel. wł.) 24 marca. Wbrew przewidywaniom, że miesiąc luty będzie okresem trudnym do prze-trwania dla przemysłowców łódzkich w związku z wzmocnionym zapotrzebowaniem gotówki na pokrycie podatku obrotowego i majątkowego, ruch w przemyśle włókienniczym był bardzo pomyślny. Fabryki bawełniane, które z końcem stycznia obniżyły ceny o 45 proc., a w połowie lutego podniosły je o 20 proc., mają mimo to tak znaczny popyt na towary, że niektóre wyroby bawełniane wysprzedano doszczętnie. Również i w fabrykach wełnianych sytuacja przedstawia się korzystnie wskutek wielkich zamówień rządowych i wzmoczonego popytu na towary konfekcji damskiej.

ZBOŻE NA PODATEK MAJĄTKOWY

Warszawa. (Tel. wł.) 24 marca. Z zadeklarowanych na poczet podatku majątkowego przez rolników 8.335 wagonów zboża wysłano do 19 bm. tylko 1.865 wagonów. Ministerstwo skarbu zawiadomiło Związek polskiej organizacji rolniczych Unitas, że może się wycofać zupełnie od dalszego wywozu zboża na rachunek podatku majątkowego. W odpowiedzi na to wypowiedział się Unitas za dalszym wywozem.

LIST OD UCHODZCÓW W CHARBINIE.

Warszawa. (Tel. wł.) 24 marca. Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało petycję polskiego stowarzyszenia uchodźców w Charbinie, obrazującą ciężkie warunki egzystencji, w jakich znalazła się tam znaczna ilość Polaków, pragnących powrócić do Polski. Rząd chiński oddawna czyni wysiłki, by tej kategorii uchodźców umożliwić powrót do kraju.

O EMIGRANTÓW POLSKICH WE FRANCJI.

Paryż. (PAT) Przybyła tu delegacja rządu polskiego dla rokowań w sprawie zmiany konwencji francusko-polskiej, dotyczącej emigracji. Delegacją przewodniczący inż. Franciszek Sokoł, delegat rządu polskiego do Rady administracyjnej Biura pracy.

Mowa Papieża na tajnym konsystorzu.

Rzym. (PAT.) Na tamem posiedzeniu konsystorza zwołanym w sprawie mianowania kardynałami arcybiskupów w Chicago i N. Jorku, papież wygłosił dłuższe przemówienie.

Ojciec św. wyraził zadowolenie z powodu uległości wobec kościoła katolików francuskich, którzy zgodzili się na zarządzania Związków diecezjalnych.

Następnie wyraził papież ubolewanie z powodu prześladowań i cierpień, jakie przechodzi arcybiskup Cieplak i księża katolicy więzieni przez bolszewików. Ojciec św. wzywał do zbierania dalszych składek na sieroty i inne osoby, które odwołują się o pomoc do całego świata, przyczem wyraził uznanie Sta-

nom Zjednoczonym za tyle okazanych objawów uczucia miłosierdzia.

Odnosnie do Włoch, Ojciec św. wyraził zadowolenie, że do sal szkolnych powrócił krucyfiks, że podjęto nowo naukę religii. Dalej wyraził zadowolenie z powodu poprawienia się stosunków ekonomicznych.

Mówiąc o ustępstwach na rzecz kościoła, Ojciec św. zaznaczył, że Kościół nie może zrzec się rozstrzygnięcia spraw, które podpadają pod jego kompetencję. Wyraził wreszcie zadowolenie z powodu kongresu ekumenicznego w Chinach, oraz zapowiedział urządzenie wystawy misionarskiej, co do której liczy na pomoc całego świata.

Odezwa wyborcza nacjonalistów niemieckich.

„Jeden cesarz od Dunaju do Bałtyku“.

Berlin. (PAT.) Wczoraj, jak wiadomo, rozpoczęła się w Niemczech kampania wyborcza. Odezwa wyborcza wystosowana do ludności przez nacjonalistów podkreśla, że obecnie zadaniem Niemiec powinno być przekonanie całego świata, że Niemcy nie były winne wybuchu wojny i że nie powinny ponosić żadnej odpowiedzialności, dalej, że należy zwalczać traktat wer-

salski. Poza tem jest w odezwie mowa o prawie narodu niemieckiego do dysponowania samym sobą i swoimi losami. Na całej przestrzeni od Dunaju do Bałtyku, mówi odezwa, może być tylko jeden naród, jedno państwo i jeden cesarz. Odezwa zapowiada też bezwzględna i bezlitosną walkę przeciw wpływom żydów w Rzeszy.

Sowieci krytykują Ligę Narodów.

Moskwa. (AW.) Dnia 9 stycznia br. Liga Narodów przesłała Rosji swój projekt traktatu w sprawie międzynarodowego rozbrojenia.

Rząd sowiecki odpowiedział obecnie na ten projekt, nalegając na niezwłoczne zwołanie konferencji międzynarodowej, która przeprowadziłaby rozbrojenie we wszystkich pań-

stwach. Konferencja ustaliłaby maksymalną liczbę zbrojnych sił lądowych i morskich, na podstawie i w zależności od 1. wielkości kraju, 2. liczby jego mieszkańców i 3. wysokości dochodów. Odpowiedź zabarwiona jest ostrą krytyką postępowania Ligi Narodów.

Rosja i bliski Wschód.

Zainteresowanie się Rosji kwestią wschodnią obecnie przyjmuje nowe formy — polityka ustępuje miejsca ekonomice i rząd sowiektów usilnie forsuje kwestję traktatów handlowych z Turcją, Persją i Afganistanem.

W październiku r. ub. odbyła się narada przedstawicieli rosyjskich organizacji handlowych z handlowymi przedstawicielami Turcji, przy udziale generalnego konsula Turcji Fuad Beja w celu wznowienia stosunków handlowych.

Przed wojną Rosja wywoziła do Turcji znaczną ilość mąki, cukru, nafty, drzewa, towarów włókienniczych, cementu i innych towarów. Turcja zaś wywoziła do Rosji znaczną ilość bawełny, wełny owoców, opium i innych.

Rosja uważa, że w obecnych warunkach ten handel znów mógłby się wznowić, tem pręcej, iż statki floty ochotniczej i floty państwowej mają stale kursować pomiędzy większymi portami Czarnego morza.

Przedstawiciele Turcji wypowiedzieli się, że pragną odnowić stare stosunki, zaproponowali, aby Rosja wysłała do Turcji delegację handlową dla wzajemnej informacji, aby delegacja mogła dać Turcji pojęcie o obecnym stanie rosyjskiego przemysłu i zawiozła próbki towarów, oraz wskazała ich ceny. W rezultacie zwrócono się do ros.-wschodniej Izby handlowej aby ta ostatnia zorganizowała komisję do opracowania wszystkich kwestii, dotyczących wznowienia handlu i aby wzięła na siebie organizację i wysłanie do Turcji delegacji handlowej.

Na wewnętrznym posiedzeniu młynarzy i komisariatu aprowizacji wyjaśniono kwestję specjalnych kalkulacji eksportu mąki do Turcji.

Handlowy przedstawiciel sowiektów w Turcji uskarża się, że od czasu gdy rząd turecki zabronił wyładowywania towarów rosyjskich w tureckich portach i prowadzenia operacji składowych — handel rosyjsko-turecki zmniejszył się znacznie.

W r. 1922 obrót wynosił przeszło 20 milionów rb. zł.; w roku 1922/23 zmniejszył się o ¼.

W 1923 r. wobec głodu Rosja wwozila dużo zboża które częściowo było kupowane i w Konstantynopolu. Obecnie import z Turcji do Rosji według maksymalnych obliczeń może osiągnąć 2 milionów rb. zł.

Odwrótnie zaś, import Rosji do Turcji może być bardzo znacznym. Handlowy przedstawiciel Rosji mówi, że Rosja może dostarczać na rynek turecki produkty naftowe, budulec, cement, produkty chemiczne, towary włókiennicze.

Wobec nieurodzaju Turcja potrzebuje również około 300 tysięcy tonn zboża i Rosja eksportuje zboże do Turcji. Została też sprzedana do Palestyny partja budulcu i cementu.

Rosja bardzo liczy na to, że się jej handel z Konstantynopolem a przez Konstantynopol i z całym bliskim Wschodem ustali i rozwinie. Bardzo so-wietom chodzi o prędsze zawarcie traktatu handlowego — rokowania obecnie toczą się i dotąd wiele się mówi o czystości zamiarów Rosji, o wspólności interesów obu państw i o pomocy Rosji rządowi tureckiemu w odbudowie państwa.

W swej działalności handlowej Rosja może najpoważniej zaangażowała się w stosunku do Persji.

Towarzystwo tranzytowo-przewozowe „Rustranzit“ działa; statki jego „Pioneer“ (500 t.), „Enzell“ (1100 t.) i „Isphahan“ już ustaliły swoje rejsy. Wezły one do Persji towary niemieckie i rosyjskie (cukier, szkło, zapalki, manufaktury). Statki te mają zimować na morzu Kaspijskim i podtrzymywać stosunki handlowe pomiędzy Rosją i perskimi portami.

W przyszłym roku „Rustranzit“ ma zamiar powiększyć swą flotę o pięć statków po 2 tysięcy tonn każdy i wów-czas tranzyt może nabrać poważniejszego charakteru.

Następnie Rosja wysłała do Teheranu misję handlową, oraz zorganizowała dwa towarzystwa „Russopers“ — ros.

Wielkimi powodzeniem

1930r

cieszy się salonowy dramat w 7 aktach oparty na podstawie prawdziwego zdarzenia w N. Yorku p. t.

ZNAK NAD DRZWIAMI

W gł. roli uroczą genjalną art. Norma Talmadge, którą w Ameryce przy głosowaniu uznano za najlepszą aktorkę filmową świata. Jeszcze tylko krótki czas. **HINO LEW.**

LAWINA

Przepiękny dramat w 'górach śnieżnych — niech każdy spieszy podziwiać to arcydzieło filmowe w **APOLLO**

1930

perski kantor bankowy (zarząd w Teheranie) i „Rupto“ — ros.-perskie towarzystwo handlowe (zarząd w Teheranie). W zarządach obu towarzystw niema ani jednego persy i są to organizacje czysto sowieckie.

Pełnomocny przedstawiciel S. S. S. R w Persji Szumiackij, podczas swej ostatniej bytności w Moskwie w swych

wystąpieniach zaznaczał ulgi jakie Rosja poczyniła dla kupców perskich na targach w Niżniu i Baku, mówił o stworzeniu w Persji specjalnych rosyjsko-perskich towarzystw handlowych, działalność których łącznie z otwarciem banku rosyjskiego wpłynie nie tylko na ekonomiczną, ale i na polityczną emancypację Persji.

Przed rokowaniami francusko-angielskimi.

Demarche St. Aulaire'a w Londynie. — Kerzystyny dla Francji moment. — Misja lorda Cecila w Paryżu.

Paryż. (PAT.) Havas komunikuje: W związku z projektowanymi bezpośrednimi rokowaniami francusko-angielskimi donoszą, że Poincare nie wy-stosował do St. Aulaire'a żadnych nowych specjalnych instrukcji. Demarche St. Aulaire'a mająca nastąpić w dniu dzisiejszym, nie jest odpowiedzią na jakiegokolwiek konkretne propozycje Anglii, lecz jest jedynie rezultatem osobistej inicjatywy ambasadora francuskiego.

Paryż. (PAT.) Półoficjalny komunikat Havasa w sprawie dzisiejszej demarche Saint Aulaire'a był wywołany niewątpliwie wypowiedzianą tu i ówdzie opinią, jakoby ta akcja została wdrożona bądź co bądź na wyraźne życzenie Poincare'go, który chciał jakoby wypróbować szczerotę oświadczeń Mac Donalda w sprawie zawarcia paktu, któryby był skierowany przeciw wojnom zaczepnym. Pomimo katagorycznych zapewnień agencji Havasa, miarodajne koła polityczne w Paryżu przywiązują jednak wielką wagę do dzisiejszej demarche Saint Aulaire'a podkreślając, że wybrany został dla tej akcji bardzo odpowiedni moment, gdyż w chwili obecnej dzięki uchwaleniu projektów finansowych i

zwyżki franka położenie dyplomatyczne Francji znakomicie się poprawiło.

Wobec takiego oświetlenia sprawy trudno jest uważać akcję St. Aulaire'a za odosobnioną i wypływającą rzekomo z własnej tylko jego inicjatywy. Przeciwnie twierdzą nawet, że St. Aulaire otrzymał od Poincare'go wyraźną instrukcję co do projektu zabezpieczenia Francji. Francja pomimo, że urwała się za dość silną na to, by móc nakazać posłuch dla jej żądania, zwraca się jednakże do Anglii w tej sprawie w przeświadczeniu, że również i Anglia podobnie jak Francja przywiązuje należyta wagę do tego, aby oba kraje postępowały zawsze w jak najściślejszym porozumieniu. Poincare przywiązuje przytem wielką wagę do tego, aby w dziele utrzymania równowagi europejskiej wzięły należyty udział również państwa Europy Środkowej.

Londyn. (AW) Lord Robert Cecil wyjechał do Paryża zaopatrzonej w specjalne pełnomocnictwa rządu angielskiego, celem wyjaśnienia jak daleko Anglia zamierza posunąć swe ustępstwa na rzecz gwarancji wojskowych dla Francji.

Włochy za przyjęciem Niemiec do Ligi.

Rzym. (PAT.) Mussolini, przemawiając ostatnio na temat włoskiej polityki, zagranicznej przypomniał rezultaty, osiągnięte na tem polu dzięki działalności rządu faszystowskiego i podkreślił, że obecnie żaden akt o znaczeniu międzynarodowym nie jest możliwy bez udziału Włoch. Ponieważ polityka włoska jest polityką nawskróś pokojową, przeto Włochy nie będą się sprzeciwiały ewentualnemu przyjęciu Niemiec do Ligi Narodów.

Utrzymywanie włoskiej armji, marynarki i lotnictwa na wysokim poziomie rozwoju jest zdaniem Mussolini'ego niezbędne dla pomyślnego prowadzenia polityki zagranicznej. Dalej bronił premier włoski zasad obecnego systemu wyborczego we Włoszech oraz przedstawił obszernie zasady doktryny faszystmu, opierającej się nie na walce klas, a na ich współdziałaniu oraz uszanowaniu religji.

Seipel pośrednikiem między Rzeszą a Francją?

Berlin. (AW) Doniesienia z Wiednia przykładają szczególną wagę do rozmowy Stresemanna odbytej podczas jego pobytu w Wiedniu z tamtejszym

posłem francuskim. Według pogłosek prasy niemieckiej kanclerz Seipel miał się podjąć pośrednictwa między Francją a Niemcami.

Dymisja rządu Pasicza.

Wiedeń. (PAT.) Z Belgradu donoszą pod datą 24 bm.: Dziś przedpołudniem 15 posłów partji Radicza w Belgradzie przybyło do Skupczyny, gdzie złożyli przysięgę, wobec czego Pasicz zgłosił królowi dymisję gabinetu. Przybycie posłów grupy Radicza do skupczyny i złożenie przysięgi wywołało wielkie wrażenie. Dyskusję w skupczynie nad budżetem przerwano. Pasicz na-

tychmiał udał się do króla i zgłosił dymisję, a równocześnie wystosował do prezydenta skupczyny pismo z uwiadomieniem, że gabinet dymisjonuje. Prezydent przerwał obrady skupczyny i zawiadomił o dymisji gabinetu. Opozycja przyjęła to z ironicznymi okrzykami. Niech żyje Pasicz.

Belgrad. (PAT.) Król powierzył Pasiczowi utworzenie nowego gabinetu.

Anglia a państwa Bałtyckie.

W „Słowie“ wileńskim p. Wł. Studnicki rozpatrując, stosunek Anglii do państw bałtyckich stwierdza, że Finlandja odseparowała się od Rosji i stała się państwem samodzielnym wskutek nielicznej pomocy Niemiec. Łotwa i Estonia, oderwane od Rosji przez oręż niemiecki, stały się nacjonalistycznymi państwami, opartymi wyłącznie na więk-szości narodowej, naskutek poparcia Anglii. Najważniejsze kredyty udzielała Anglia, albo bezpośrednio udziałem ich rząd angielski, albo przez banki angielskie, kierujące się co do kredytu między narodowego wskazaniem rządu.

Gdy Rosja bolszewicka wydawała się czemś rozkładającym, Anglia przeobraziła chęć posiadania faktycznego protektoratu nad krajami nadbałtyckimi, widziała w nich nowo-powstające kolonie. Wyspa Oesel i wybrzeża Estonji w pewnych warunkach mogą stać się drugim Gibraltarem dla Anglii. Wyspy Estonji to doskonały punkt kontroli marnarki rosyjskiej.

Rosja, pozbawiona portów, Estonji i Łotwy, posiadająca tylko Petersburg z Kronsztadem na Bałtyku, nie będzie zdolną do stworzenia na tem morzu potęgi morskiej. Flota czarnomorska Rosji może być zawsze zamknięta, ma tylko lokalne znaczenie, flota wschodnio-azjatycka, oddalona od głównych podstaw gospodarczych Rosji, nie może też mieć większego znaczenia międzynarodowego.

Na znaczeniu dla Anglii państw bałtyckich oparta jest orientacja angielska.

Orientacja angielska jest w Estonji popularną. W wydawanym przez Ministerjum spraw zagranicznych Estonji „Estonian Review“ przejawia się jasna wo ta orientacja. W nr. 4 tego pisma zamieszczony był artykuł uzasadniający te orientację. Artykuł dowodził, że ta orientacja jest pożyteczna tak dla Estonji, jak i dla Anglii: ta ostatnia może zdobyć podstawę dla swego panowania na morzu Bałtyckim, jakie posiada w Gibraltarze i w Adenie.

Wpływem polskim nad Bałtykiem Anglia była niechętna, gdyż Polskę uważano za kolonię francuską, za kraj z aidujący się pod protektoratem Francji. Na początku 1920 r. Anglia odwołała generała Berta, szefa swej misji wojskowej, niezadowolona, że on nie przeciwdziałał zbliżeniu się Łotwy do Polski.

Ryge Anglia uznała za centralny punkt polityczny i gospodarczy krajów nadbałtyckich, kierownictwo akcji swej w Rewlu i Kownie powierzyła swej misji ryskiej.

Konserwując bolszewizm w Rosji, jako czynnik osłabiający ją, Anglia rozumie jednak, że nie posiada nawet w setnym stopniu tak znacznych interesów nad Bałtykiem jak Rosja. Gdy Anglia wchodzi z Łotwą i Estonją w umowę traktatową, rezygnując z tych przywilejów, jakie została radane przez Łotwę, Estonji i Litwie i Rosji lub przez Estonję Łotwie, Litwie i Rosji, zaznacza tem, że nie pretenduje do równoznacznej pozycji z Rosją w państwach bałtyckich. Zarzysowuje się jakby preludjum unji celnej państw bałtyckich i Rosji.

MOWA KANCLERZA RZESZY MARXA.

Berlin. (PAT.) Kanclerz Rzeszy Marx wygłosił w Elberfeldzie mowę wyborczą. Zaznaczył on, że głównym zadaniem narodu niemieckiego jest utrzymanie jedności Rzeszy. Zadanie to najlepiej przeprowadza partja centrowa. Jednakże partja nie może podjąć obecnie olbrzymiemu zadaniu i jest zmuszona do szukania sprzymierzeńców wśród tych, którzy dążą do tego samego celu: utrzymania narodu i ojczyzny. Partja centrowa połączy się ze stronictwem, które będzie chciało pracować pozytywnie dla dobra ogólnego i jedności. Partja centrowa stoi na gruncie konstytucji weimarskiej i dumna jest z tego, że od czasu rewolucji nie odmówiła nigdy poparcia rządowi.

Obrzyliśmy erotyczny dramat o mistrzowskiej inscenizacji w 6 wielkich aktach p. t.

Niebawem
w „APOLLO”

Uroda kobieca w naj-
świetlejszym blasku
i zgubnym swem od-
działywaniu.

„HELENA”

Miłość dwójga królew-
skich kochanków wy-
czarowana sztuką
sztuki filmowej.

Wkrótce
w „APOLLO”

Główne role kreują światowej sławy artyści: Uroczą włoszka DARCLEA, GAJDAROW, Bassermann, Steinerück, Carl de Vogt.

SOWIECKA DELEGACJA DO UKŁA- DÓW Z ANGLIĄ.

Londyn. (AW.) Dzienniki podają skład delegacji rosyjskiej do rokowań z Anglią. Na czele stoi Rakowski. Wśród wybitniejszych członków znajdują się Litwinow i Szejman. Przechodzi delegacja składa się z wielu ekspertów finansowych. Sowiecka delegacja ma zamiar poruszyć w rokowaniach kwestię Bessarabji i złożyć protest przeciwko protokołowi wyrażającemu zgodę na aneksję Bessarabji bez zapytania rządu sowieckiego.

Z HOLANDIĄ SOWIETOM SIĘ NIE UDALO.

Berlin. (AW.) Rokowania holendersko-rosyjskie stanęły na martwym punkcie. Delegaci sowieccy zażądali natychmiastowego uznania Rosji sowieckiej. Holenderscy pełnomocnicy oświadczyli, że ich pełnomocnictwa tak daleko nie idą. Rokowania przerwano bez oznaczenia terminu ponownego ich wznowienia.

MONARCHIŚCI ROSYJSCY PRO- TESTUJĄ.

Warszawa. (Tel. wł.) 24 marca. Emigracja rosyjska odbyła ostatnio w Paryżu walny zjazd, w którym wzięli udział przedstawiciele prawie wszystkich odłamów monarchistycznego obozu, mającego przymusową siedzibę zagranicą. Zjazd ogłosił odezwę, protestującą przeciw uznaniu sowiecków przez państwa zachodnie (Anglię i Włochy). Odezwę podpisał działacz rosyjski, których nazwiska grały swego czasu wielką rolę.

POCZĄTEK ROKOWAŃ SOWIECKO RUMUŃSKICH.

Wiedeń. (PAT.) Dzienniki donoszą, że w sobotę przybyła do Wiednia delegacja sowiecka na rokowania z Rumunią. Rokowania mają się rozpocząć albo dziś popołudniu, albo jutro rano. Zetknięcie między obu stronami zainicjuje austriacki minister spraw zagranicznych dr. Gruenberger.

OBSERWATORZY ANGIELSCY PRZY WYBORACH WŁOSKICH.

Rzym. (PAT.) Dzienniki donoszą z Londynu, że rząd angielski przyjął zaproszenie rządu włoskiego do wysłania na wybory włoskie dwóch obserwatorów, celem przebiegu. Jednym z tych obserwatorów będzie członek Izby Gmin Snoll, drugi ma być członek Trade Unionu.

O PORT W SINGAPORE.

Londyn. (AW.) „Times” donosi z Melbourne, iż australijska prasa zwraca się ostro przeciwko zamianowaniu budowy portu w Singapurze. Dzienniki oświadczają, iż Australia rozpocznie budowę własnych okrętów wojennych celem zabezpieczenia zagrożonych dróg morskich.

PRZESILENIE GOSPODARCZE W GDAŃSKU.

Gdańsk. (AW.) „Kurier Gdański” w art. pt. „Zmarnowane koniunktury” analizuje w smutnych barwach stagnację w Gdańsku. Handel i przemysł upadają pod ciężarem podatków. Drożyzna rośnie w niebywałym tempie. Mnóstwo firm zginęło. Mnóstwo wyprzedziło się z Gdańska. Hotele stoją otworem. Kupcy i przemysłowcy nie mogą znieść ciężaru podatków wyjeżdżają z Wolnego Miasta.

MAŁY UNDERWOOD

już na składzie: **REPREZENTACJA:** już na składzie!

Gross & Margulies

LWÓW, KRAKÓW,
Kopernika 8 Starowiślna 1
Telefon 532. 1559n. Telefon 2193.

Wywóz zboża wstrzymany.

Warszawa. (AW.) Ministerstwo skarbu komunikuje: Wobec tego, iż zaofiarowanie zboża na rynku wewnętrznym krajowym okazało się niedostatecznym, wstrzymuje się udzielenie pozwolenia na wywóz zboża zagranicę.

ZAKŁADY ŻYRARDOWSKIE

splaciły kredyty sumą 500 razy większą, niż inne zakłady.

Warszawa. (Tel. wł.) 24 marca. Biuletyn ekonomiczny AW. z dn. 24 III br. w artykule pt. „Życie gospodarcze — Żyrardów” pisze, co następuje o układzie, zawartym przez ministerstwo przemysłu i handlu z zakładami żyrdardowskimi:

„Po czteroletnim trwaniu przymusowego zarządu państwowego nad Twem „Zakłady żyrdardowskie”, w dniu 13 sierpnia 1923 r. zawarty został układ między ministerstwem przemysłu i handlu a zarządem towarzystwa. Na mocy tego układu towarzystwo jako splatę pożyczek udzielonych rządowi państwowemu w różnych czasach w ogólnej sumie 47,250.000 mk., zobowiązało się wy-

placić rządowi sumę 20 miliardów mkp. waloryzowaną według kursu z dn. 13 sierpnia 1923 r. czyli franków szwajcarskich 448.484.

Powyższa suma została splacona dn. 17. 9. 1923 r. i wskutek spadku marki wynosiła wtedy 22,289,654.800 mkp. Zakłady żyrdardowskie, pomimo, że były zniszczone przez działania wojenne, były jedynym przedsiębiorstwem, któremu pożyczkę, udzieloną przez rząd, zwaloryzowano, zmuszając je do splacenia kredytów sumą prawie 500 razy większą, niż wszystkie inne zakłady przemysłowe, cały bowiem przemysł korzystał z kredytów rządowych, splacając pożyczki marką za markę.

Polskie składy amunicji w Gdańsku.

Według referatu p. Quinones de Leo,

Gdańsk. (AW.) Sprawa polskich składów amunicyjnych w Gdańsku przedstawia się następująco według referatu sorawozdawcy p. Quinones de Leo:

Prawo własności terytorjów na Westerplatte, nieodrzeczonych do urzędzenia składu amunicyj, przechodzi na Radę Portu, która w zamian przekazuje Polsce wolne od wszelkich ciężarów finansowych użytkownika wyznaczonego terenu. Celem ewent. budowy nowego kanału portowego na Westerplatte wyznacza się pas 150 cm. Wartość budynków względnie terenów na Westerplatte, stanowiących własność prywatną, zostaje zapisana na korzyść właścicieli, których w razie potrzeby można wywłaszczyć. Rada Portu zobowiązuje się do wykonania potrzebnych urządzeń.

W tym celu na wypadek gdyby nie powzięty został inny sposób uregulowania tej sprawy, rząd polski i senat gdański ma obowiązek 1) splacenia 50 proc. kosztów wybudowania odpowiednich urządzeń na Westerplatte, 2) zaopatrzenia Rady Portu

w niezbędne kapitały celem oprocentowania i umorzenia pożyczki, jaką Rada Portu zaciągnie na rzecz robót, 3) wszelkie wydatki poczynione w tym celu przez Radę Portu powinny jej być zwrócone w ciągu 5 lat.

Prace nad urządzeniem miejsca wyładunku powinny być ukończone w ciągu 1 roku. Koszta ponosi Polska i Gdańsk po połowie. Do chwili ukończenia prac na Westerplatte, Polska ma prawo używać do wyładowania materiału wojennego prócz amunicji, wyspy Holm.

Celem opracowania przepisów normujących wjazd, wyładowanie itd. okrętów z amunicją, wyznaczona będzie komisja z 3 Polaków i 3 Gdańszczan, przyczem jeden z Polaków będzie mieć głos decydujący. Odszkodowania za ewent. wypadek wypłaca Polska.

Koszta prac komisji Ligii Narodów, która badała sprawę na miejscu, w wysokości 7.000 fr. szwajc., ponoszą po połowie Gdańsk i Polska.

Polacy przed wyborami w Prusiech.

Królewiec. (PAT.) Na wiecu w Olsztynie odbytym w związku z kampanią wyborczą do parlamentu niemieckiego ułożono polską listę wyborczą. Figurują na niej: ks. proboszcz Osiński, Leon Lewandowski, Jan Kosecki i Karol Landwald. Na wiecu przemawiał

poseł do sejmiku pruskiego Baczewski, który oznajmił, że w Niemczech utworzył się Związek mniejszości narodowych, do którego należą: Polacy, Duńczycy, Fryzi, Serbowie i Litwini.

Po zamachu na polski konsulat w Olsztynie.

Królewiec. (PAT.) W związku z zamachem na wicekonsula Polski w Olsztynie, oraz stałą kampanię prasową antypolską w Prusiech wschodnich, konsul generalny w Królewcu p. Merdinger wystosował do naczelnego prezydenta Prus wschodnich pismo treści następującej:

W piśmie swoim z dnia 8 sierpnia pozwoliłem sobie zwrócić uwagę pana, że część wschodnio-pruskiej prasy prowincjonalnej z zamiłowaniem używa konsulat polski w Prusiech wschodnich, aby wywołać w opinii publicznej wrogą nastroj przeciw tymże konsułatom, oraz przeciw Polsce w Prusiech wschodnich, który to nastroj w danym wypadku mógłby być użyty do politycznej manifestacji.

Niestety nie uznał pan za stosowne uczynić na to pismo odpowiedź, a ze strony rządu niczego nie otrzymano, aby położyć kres wspomnianej planowo podlegającej kampanii prasowej, albowiem już dnia 9 stycznia pojawił się znów numer w Olsztynie, następnie we wszystkich piśmiech prowincjonalnych podlegających artykulowi niemieckiego Wergitzkiego i zawierał kłamliwe dane o działalności polskiego wicekonsulatu w Olsztynie, a zakończył się wezwaniem: Teraz musimy przejść do czynu. Wkrótce potem pojawiły się w całej prasie Prus wschodnich widoczne z jednego i tego samego źródła inspirowane artykuły, oskarżające polskie władze konsularne w Prusiech wschodnich o szpiegostwo. Niestety i tym razem rząd żądnych kroków nie poczynił, a również nie uważał za stosowne usprawiedliwić w jakikolwiek sposób wykreowanie prasy, mimo że powinna być rzeczą wiadomą, iż władze konsularne stoją pod ochroną prawa międzynarodowego i że polskie konsulatory w tym wypadku nie miały żadnej możliwości prostowania wybryków dziennikarskich.

Skutki takiego postępowania wkrótce wydały owoce oczekiwane przez Wergitzkiego, a mianowicie w nocy z 18 na 19 bm. dokonano zamachu rewolwerowego na wicekonsula w Olsztynie. Ofiarą zamachu mało nie padł p. Ripa. Nie ulega dla mnie żadnej wątpliwości, że w tym wypadku chodziło o zamach polityczny, przygotowany planowo przez prasę, a który mógłby pościągnąć poważne następstwa natury rzeczowej i formalnej.

O wypadku tym został zamianowany rząd polski, który poczynił ze swej strony odpowiednie zarządzenia. Z mojej strony pozwałam sobie prosić pana o zakomunikowanie mi, jakie zarządzenia zostały poczynione celem zapewnienia bezpieczeństwa życia polskich urzędników konsularnych w Prusiech wschodnich, oraz celem zabezpieczenia polskich władz konsularnych przed wspomnianymi wyżej obrazami ze strony opinii publicznej Prus wschodnich.

KATASTROFA POWODZI.

Kraków. (PAT.) „Nowa Reformacja” donosi, że wskutek podwyższenia temperatury stan wody w ostatnich godzinach znacznie się podniósł. Na Wiśle pod Krakowem woda stale przybiera. Dziś w porównaniu z dniem wczorajszym poziom wody wzrósł o 126 cm. ponad stan normalny. O g. 8 rano stan wody wynosił 261 cm. Łody stoją.

Stan wody na Soli wynosił 49 cm. ponad stan normalny, a pod Oświęcimiem 123.

Na Dunajcu pod Nowym Sączem wody Popradu od strony Muszyny spływały, zabierając zator. Stan wody 79 cm. ponad stan normalny. W porównaniu z dniem wczorajszym przybyło wody 48 cm.

W Zgłowicach na Dunajcu ruszył wielki zator, długi na 4 km. zerwał most drewniany. Również zagrożony był most kolejowy pod Bogumłowicami. Obecnie niebezpieczeństwo minęło.

Na Sanie pod Przemysłem dziś o g. 6:30 rano został zerwany most drewniany. Woda w przeciągu 24 godzin podniosła się o 3 m. Podczas akcji ratunkowej i sierżant sztabowy i 5 saperów wpadło do wody. Sierżanta z trudnością zdołano unatować, gdyż znajdował się już pod lodem.

Wisła pod Krakowem na razie nie grozi niebezpieczeństwem wyteku, o ile nie spadną deszcze.

NIEMIECKIE ODSZKODOWANIA DLA POLSKI.

Paryż. (PAT.) Komisja odszkodowań komunikuje, że z ogólnej sumy wpłat dokonanych przez Niemcy 411,330.000 marek w zlocie, Polska otrzymała 15,120.000 marek w zlocie.

Edzie prawda.

Międzynarodowa konferencja kobiet, która odbyła się w roku zeszłym w Hamburgu uchwaliła, ażeby wszystkie organizacje socjalistyczne świata uczęszczały „dzień kobiet” w marcu 1924 r. Za hasłem międzynarodowym poszła socjalistyczna organizacja w Polsce i używa w dniu 25 marca proletariát polski do urządzania wielkiej manifestacji wiecowej, któraby pomogła zszeregować kobiety pracujące polskie pod sztandarem PPS., a zszeregować się mają pod tym sztandarem, bo tylko on jeden rzekomo daje im możność pracy dla wyzwolenia społecznego, bo tylko tą drogą naprawia krzywdę wyrządzoną dzieciom swoim, gdyż oddając głos przy wyborach, wrogom klasy pracującej, odebrały chleb swoim dzieciom, pozbawiły je światła nauki, przyprawiły one ciężką milionową rzeszę proletariuszy”.

Tak głosi odezwa PPS. drukowana w pismach socjalistycznych. Zaiste trudno o większy fałsz, daje się on jednak łatwo sprostować. Jeśli rozejrzemy się w ciągu życia i postaramy się sobie zdać sprawę z tego, jak wygląda praca kobiet w Polsce od chwili odzyskania przez nią niepodległości.

Kobiety, które zapomniały o wdzięczności dla rządów Moraczewskiego, a więc te, którym miłość Boga, Ojczyzny i bliźnich jest drogowskazem i w Sejmie i w kraju nie ominęły ani jednej sposobności, aby zadokumentować, jak pojmują obowiązki swoje wobec rzeszy pracujących i wobec dzieci, którym chleb i światło nauki zostały odjęte.

Kto zrealizował opiekę nad macierzyństwem, o której tyle piszą socjaliści, jeśli nie „Kolo Pracy Kobiet” dając w ostatnich czasach przeszło 400 matkom wraz z niemowlętami, pracę i utrzymanie, nie rozłączając ich z dziećmi?

Kto zgromadził tysiące sierót w schroniskach „Kola Pracy Kobiet”, kto zajął się dziećmi repatriantów, kto dał inicjatywę ideową i plan pracy organizacyjnej pod wezwaniem „Chleb Głodnym Dzieciom”, tym dzieciom, których dziś przeszło 18 tysięcy jest pod opieką instytucji? W życiu ustawodawczym ust. przeciwko alkoholizmowi ochrona pracy kobiet i młodocianych, ochrona macierzyństwa, ustawa o służbie domowej, ustawa o zwalczaniu chorób wenerycznych, są to przecież dziełziny, w których czynny udział biorą prawie wyłącznie kobiety z obozu narodowego. Więc jeśli idzie o czyn społeczny, o organizowanie opieki społecznej w życiu, tam spotkamy jako pracownicę istotnie kobiety nie z pod czerwonego sztandaru, sięjące waśni społeczeństwa, wyszukujące i podkreślające wszystko to, co różni i dzieli społeczeństwo.

Zdrowy instynkt narodu odezwał się podczas wyborów. Kobiety poszły wówczas za hasłem „Bóg i Ojczyzna” z peccatiorem godności obywatelskiej, która zawdzięczała tradycję narodowej, czerpanej z przeszłości naszej, w której kobieta-polka umiała zawsze znaleźć się w szeregu służebnic narodu. To nie jest żadna rzecz nowozdobna i rządów Moraczewskiego przełomu w życiu obywatelskim kobiety Polki nie wywalały. Sumienie narodowe prowadziło ją zawsze po trudnej drodze pełnienia obowiązków narodowych i społecznych. W tem tkwiła jej „godność obywatelska”, która trwała zawsze i lewicowe rzady jej podnosić nie potrzebowały.

Mimo wszystko pozostanie ona nieczuła na efekty szumnych hasel demagogicznych i pewna swych obowiązków i praw obywatelskich krocząc będnie wytrwale po drodze czynów, którym pokieruje głębokie zrozumienie istotnych potrzeb narodu.

NADESLANE.

Nabożeństwo żałobne

za spokój duszy s. p. Stanisława Prusa Niemczynowskiego Zmarłego we Lwowie w dniu 13 b. m. odbędzie się w Bazylice Archikatedralnej we Lwowie o godz. 12 w południe w dniu 27. marca 1924 RODZINA.

OBUWIE doborowe sprzedaje najtaniej tylko **KATOLICKI MAGAZYN** pod firmą „**JOTES**” Lwów, plac Kapitulny I. 2, I. piętro obok firmy F. Knauer i Syn. 15.8

W sprawie zniesienia Min. robót publicznych.

Ostatni numer „Czasopisma Technicznego”, wydawanego przez Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie, zamieścił odpis pisma w przedmiocie postanowionego przez Radę ministrów zniesienia Ministerstwa robót publicznych, wystosowanego do pp. Marszałków Sejmu i Senatu, Prezesa Rady Ministrów, Kierownika Ministerstwa robót publicznych i Komisarza oszczędnościowego, następującej treści:

„Wobec powyższej 25 lutego 1924 r. uchwały Rady Ministrów, postanawiającej zniesienie Ministerstwa robót publicznych, najdalej z dniem 1 lipca 1924, i przekazanie jego agend innym Ministerstwom, oraz późniejszych zarządzeń pana Kierownika Ministerstwa robót publicznych, podporządkowujących te agendy w I. i II. instancji już teraz zupełnie Województwom i Starostwom, wbrew koniecznym elementarnym warunkom ich poprawnego sprawowania, ogólne zebranie profesorów Politechniki lwowskiej, na swem pełnem posiedzeniu w dniu 7 marca 1924, w gorącej trosce o dobro i przyszłość Państwa w ocenie ogromu i doniosłości zadań Państwa na polu gospodarczo-technicznym — uchwaliło wyrazić kompetentnym czynnikiem w Państwie ugruntowane swe przekonanie o:

1. konieczności zjednoczenia wszystkich agend techniczno-gospodarczych, sprawowanych dotychczas przez Min. robót publ. oraz rozrzuconych po innych Ministerstwach w jednym, wybitnie technicznym Ministerstwie spraw technicznych,

2. konieczności jak najszerszego usamodzielnienia w sprawowaniu i bezpośredniej odpowiedzialności organów wy-

konawczych technicznych w I. i II. instancjach,

3. w konsekwencji powyższych zasad, i decyzji o zniesieniu Min. robót publ., ogólne zebranie profesorów uważa dla Państwa za szkodliwe, zatem i niedopuszczalne, wydawanie w teraźniejszym okresie, przed decyzją Sejmu i Senatu o losach Min. robót publicznych, wszelkich nieprzemyślnych, a utrudniających już w najbliższej przyszłości racjonalną organizację, zarządzeń tymczasowych, w rodzaju zarządzenia pana Kierownika Ministerstwa robót publicznych, o podporządkowaniu i przyłączeniu tych agend do Województw i Starostw — i prosi o ich cofnięcie.

Wkońcu ogólne zebranie profesorów Politechniki lwowskiej, wychowawczy, przeważnej części inżynierów państwowych, w trosce o dobro i przyszłość Państwa, o zapewnienie swoim byłym i przyszłym studentom, odpowiedniego stanowiska i warunków owocnej pracy dla Państwa i narodu, czuje się upoważnionem i zobowiązanem do podniesienia głosu przestrogi i zwrócenia poważnie uwagi kompetentnych sfer na nieobliczalnie doniosłe konsekwencje tych niedalekich, a zasadniczych postanowień organizacyjnych.

Fabiński pp. Rektor.

Tak poważna przestroga ogólnego zebrania najstarszej polskiej Politechniki, reprezentującej elitę polskiego świata technicznego, zasługuje na największą uwagę społeczeństwa, gdyż wskazuje wymownie, że dorywcze zarządzenia organizacyjne obecnego rządu zagrażają poważnie gospodarczej przyszłości naszego Państwa

Jubileusz kapłana-kresowca.

Diecezja Kamieniecka, obecnie nie może w całej rozciągłości prowadzić swej misji dziełowej. Wyrafinowany wandalizm bolszewików wzburył bogate warstwy pracy narodowej, przygasił ogniska polskiej kultury, zniszczył w okrutny sposób wielu dzielnych jej synów duchownych i świeckich. A i ci, którzy ocalili — jedni, by głos katolickiej prawdy nie zamilkł, prowadzą życie pełne udręczeń i ciągłej ofiary, inni zmuszeni twarzą koniecznością, poszli na tułaczkę. Do tych ostatnich należy i ks. infułat K. Nosalewski, który 25 marca obchodzi 25-letni jubileusz kapłaństwa.

Ks. Kazimierz Nosalewski, syn Aleksandra i Zofii z hr. Potockich, urodził się w 1872 roku. Po ukończeniu seminarjum duchownego w Żytnie, od dał się całą duszą zbożnej pracy wśród ludu polskiego na Podolu. Po krótkim pobycie w Barze i Ternówce objął jako proboszcz jedną z największych (kilkutysięczną) parafii ludowych — Płoskirów, gdzie spędził 17 lat swego kapłaństwa.

Tajne szkoły polskie i ochrony miały w ks. N. założyciela, hojnego przyjaciela i obrońcę skutecznego w walce z prześladowaniem caratu.

W r. 1903—10 zbudował wspaniałą świątynię w Płoskirowie.

Ponimając różnorodnych prac parafialnych tęskną myśl swą wciąż zwracał Jubilat ku wskrzeszeniu swej ukochanej diecezji Kamienieckiej. Diecezja ta, po drugim rozbiore Polski, została wcielona do Rosji (za wyjątkiem części pomiędzy rzekami Strypą i Zbruczem, które przyłączono do archid. lwowskiej i po pięciowiekowym istnieniu w 1866 r. przez rząd carski została skasowana). Otróż ks. N. był jednym z tych niewielu, którzy korzystali z każdej sposobności by diecezja na nowo do życia powoła-

na została. Już w 1907 r. po ogłoszeniu t. zw. „swobody religijnej” brał czynny udział w Zjazdach i w podaniu memoriału Ojcu św.

Po obaleniu caratu społeczeństwo polskie na kresach z żywiołową wprost siłą wzięło się do organizowania swego życia, a przede wszystkim szkolnictwa. Ks. N. jako członek Głównego Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej na Podolu brał nadzwyczaj czynny udział w jej pracach. Powstaje szybko polskie gimnazjum i cała sieć szkółek w Płoskirowie i okolicy.

Przyszły najsmutniejsze czasy. Zawierucha bolszewicka objęła Podole riosąc mord, pożogę i zagładę wszystkiemu co polskie... I tu ks. N. broni, ratuje, pomaga swym rodakom, wreszcie sam zostaje dwukrotnie aresztowany i tylko energiczne wystąpienie „parafian ratuje mu życie.

W tych nieszcześliwych przychodzi radość wielka. To, o co walczył i do czego tęsknił już w zaraniu życia swego, daje mu Bóg zobaczyć ucieleśnieniem. Stolica Apostolska w 1918 roku wskrzesza diecezję Kamieniecką. Biskup Kamieniecki dopiero jednak po roku przez prokurację delegował ks. N., który objął rządy 26 sierpnia 1919 r. Jubilat jako wikariusz generalny, rozpoczyna niezwykłą działalność — trzeba było wszystko na nowo od fundamentów prawie budować — czego rząd carski nie zabrał, to bolszewicy zniszczyli. Pracę tę przerywa odwrót wojsk polskich w lecie 1920 r. Jesienią tegoż roku wraca jeszcze ks. N., by znowu po 3 miesiącach pracy być zmuszonym z gorączką w sercu opuścić ukochane Podole. Ojciec św. w uznaniu zasług obdarzył Jubilata godnością i Pratafa Domowego i Protonotariusza Apostolskiego.

Dostojnemu Jubilatowi wnieśliśmy życzenia kapłaństwa, życzymy, aby jaknajprędzej doczekał szczęśliwej chwili powrotu do siebie, by tam zabłądziły zadane Kościołowi. **Zet**

Z ŻYCIA MŁODZIEŻY.

Walne Zgromadzenie Czytelni Akademickiej.

Ubiegłej niedzieli odbyło się Walne Zgromadzenie członków Czytelni Akademickiej. Po przyjęciu porządku obrad i odczytaniu protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia przemówił Kurator Czytelni Prof. dr. Stanisław Starzyński. W przemówieniu swem podkreślił doniosłość i znaczenie istnienia towarzystw tego rodzaju do Czytelni, gdyż praca w nich przygotowuje do późniejszej działalności obywatelskiej. Zaznaczył jednak, iż tylko wtedy praca ta może być owocną, gdy każdy rozumie i szanuje cudze przekonania. Jakkolwiek cechą wieku młodego jest skrajność w ujawnianiu swych ideowych przekonań, to jednak nie powinno to być przeszkodą do wzajemnego rozumienia się. To też wyraża swe zadowolenie, że Zarząd ustępujący nie tylko pracował dla dobra Czytelni z całym zapałem i wiarą w idee, które mu przyswajały, lecz także stosownie do zapowiedzi danej przy objęciu swych funkcji wykazywał zrozumienie dla cudzych przekonań. W odpowiedzi na serdeczne i pełne zachęty do pracy słowa Kuratora odpowiedział ustępujący przewodniczący Antoni Deręg, dziękując za zaszczytne Zebranie Jego obecną oraz za poparcie, z jakim się stale spotykał ze strony Prof. dr. Starzyńskiego.

Następnie przystąpiono do dalszego porządku obrad. Ustępujący Zarząd wykazał, iż w rocznej swej działalności sumiennie wypełniał swe obowiązki, pracując dla dobra Towarzystwa. Przedewszystkiem celem nawiązania do świetnej tradycji urzędów zjazd byłych członków Czytelni, którego liczebność wykazała, jak silnie są więzy łączące byłych członków z towarzystwem. Poza to w swej działalności zwrócił Zarząd szczególną uwagę na zwiększenie liczby członków, która wzrosła w stosunku do poprzedniego roku administracyjnego trzykrotnie (615) oraz na pozyskanie członków zborowych, których lista przedstawia się w sposób następujący: „Bratnia Pomoc st. Wyższej Szkoły Handlu Zagranicznego”, „Ognisko”, Stowarzyszenie Akademików - Polaków z Rumunii”, „Kolo Haliczian”, „Kolo Lubliniaków”, „Kolo Trem bowlan”, Korporacje: „Leopolda” i „Znicz”, „I wowski chór akademicki”, „Młodzież Wszechpolska”, „Odrodzenie”.

Dzięki wysiłkom zarządu udało się utworzyć dla użytku członków bibliotekę ostatecznie uporządkowaną i skatalogowaną, liczącą przeszło 12000 tomów, oraz utrzymywane stale otwartą czytelnice czasopism, która liczyła 85 dzienników krajowych i 12 zagranicznych. W tym też roku zostało reaktywowane Kolo lit. - art. przy Czytelni Akademickiej, które urządzało kilka wieczorów artystycznych i jeden wiecór fredrowski, okazało swą żywotność i dało rękojmie pomyślnego rozwoju. W dziedzinie finansowej sprawozdanie wykazało bardzo dodatnie rezultaty, pozostałość kasowa wynosi 1.318.417.826 mkp. — Walne Zebranie przyjąwszy sprawozdanie, przyjęło jednomyślnie wniosek o wyrażenie ustępującemu Zarządowi podziękowania. — Wreszcie w uznaniu zasług, jakie położył około Czytelni J. M. Ks. rektor Narajewski, Walne Zebranie uchwaliło jednomyślnie nadać mu członkostwo honorowe.

Po wyborze nowego Zarządu, którego skład poniżej zamieszczamy, uchwalono je dnożylnie polecić Zarządowi, subskrybowanie akcji Banku Polskiego z funduszu Czytelni oraz wszczęcie propagandy w kierunku subskrybowania zbiorowego akcji przez członków Czytelni. Wybrany przewodn. Zdzisław Stahl nakreślił plan swej działalności, co zostało przyjętem przez zebranych z entuzjazmem. Skład reszty Zarządu przedstawia się następująco: Zastępcy przew. Jerzy Długaszewski, Roman Czaplic - Pohorecki, Józef Tyszkowski; sekretarz Henryk Kopla; skarbnik Paweł Skwarczyński; bibliotekarz Juliusz Daniec.

Członkowie Zarządu: Jan Czartowski, Henryk Dąbrowski, Jerzy Gerzabek, Władysław Gilewski, Kazimierz Orzechowicz, Stanisław Kwolck, Kazimierz Pieglowski, Taceusz Piszczkowski, Zbigniew Roehr, Zygmunt Śmiałowski, Zbigniew Socha, Julian Stawiński, Adam Szafrań, Janina Tyszkowska, Józef Zieliński, Jerzy Zarowski.

Na końcu nie możemy nie wypowiedzieć kilku słów w związku z Czytelnią. Oto przebiega wojenne nie osłabły ani w części żywotności tej instytucji, i choć cele jej dziś inne są niż nieco, Czytelnia na zawsze pozostanie środkiem życia kulturalnego polskiej młodzieży akademickiej, platformą, na jakiej spotykają się rozmaite poglądy tej młodzieży, która za swój cel wzięła pracę dla Rzeczypospolitej, — kuźnicą charakterów.

Spodziewając się, że nowy Zarząd poprowadzi Czytelnię dalej w tym kierunku, wskazanym tradycją pokoleń, życzymy mu szczęścia w pracy.

Z SALI ODCZYTOWEJ.

Problemy towianizmu.

Sobotni odczyt prof. dr. Jana Gwalberta Pawlikowskiego w Kasynie Literacko-Arcyistycznym.

(k.) Niesamowite światosko mistyczne, które na Wielkiej Emigracji zabłysło wśród „potępienicznych swarów”, dziś jeszcze odzwierciedla się w ówczesnym refleksie ludzkiej sympatii czasem uwielbienia, często pewnej słabości. Jakąż miarę przyłożyć do tego objawiciela „epoki wyższej chrześcijańskiej”, który daremnie stał swoje „wyzwy” Aleksandrowi I. Napoleonowi III, ces. Eugenji, Wiktorowi Emanuelowi, Papieżowi, lecz dziwnie łatwo rzucił przed sobą na kolana obrzymów, strojnych w purpurę królewskości ducha?

Towiański wraz z swą nauką, jest dzisiaj dla nas pewnym zjawiskiem historycznym i psycholog. Niczem więc! Tak ujął rzecz na sobotnim wykładzie dzie w Kasynie Jan Gwalbert Pawlikowski, ścigając w głębokim, prześlicznym ujętym wywodzie zjawisko całe do właściwej miary.

Środowiskiem, w którym rozwijał się towianizm była Wielka Emigracja. Grupa ludzi, oderwana od swego naturalnego podłoża przesłankami obecnymi chce by duszą narodu i narzucić mu swoje poglądy. Z kraju przyniosła z sobą spory partyjne, które na obcym gruncie występują tem jaskrawiej, że grupa emigrancka żyła w wyodrębnieniu od społeczeństwa obcego. Spory z natury rzeczy są jałowe, a ta niemoc twórcza przyczynia się do wzrostu uczucia nostalgii i zniechęcenia. I w tem środowisku zjawia się nagle towianizm, jako zupełne odwrócenie życia dotychczasowego: zamiast sporów zewnętrznych propaguje kontemplację, żąda podniesienia narodu przez uświęcenie wewnętrzne. W sile tego kontrastu leży tajemnica wpływu towianizmu na psychikę emigracyjną, która — jak stwierdza prelegent — ciągnie się po dzień dzisiejszy.

Badanie psychiki społecznej współczesnej Towiańskiemu ludzkości prowadzi nas do konkluzji, że towianizm nie jest jakimś zjawiskiem przypadkowym, lecz wypływa z ówczesnego ducha czasu. W pierwszej połowie XIX. wieku roji się w Europie od sekt reformatorsko-społecznych, które znamionuje wiara w doskonalenie się człowieka i ludzkości, sekciarstwo, wielki autorytet głowy sekty — a więc cechy właściwe także towianizmowi, dalej od sekt humanitarnych, opartych na podłożu religij katolickiej, wreszcie od sekt czysto religijnych, jak saint-simoniści fourierzyści, cabetyści i w. in. W samej Francji było ich kilkadziesiąt.

A wpływ bezpośredni Towiański, który uczęszczał na Uniwersytet w Wilnie współcześnie z Mickiewiczem nie brał udziału w zrzeszeniach filomackich, które — jak ustaliła nauka — szły po linii prądów oświeceniowych, podobnie, jak „Towarzystwo szubrawców”, gdzie rej wodził obaj Sniadeccy. Duszę Towiańskiego formowało „Towarzystwo antyszubrawców”, zwalczające powyższe tendencje, tudzież wpływy mistyków. W licznych podrózkach nie mógł się nie zetknąć w Anglii z adwentystami, w Niemczech z dziełami protestanckiego mistyka Bengla, pozatem z zasadami Polaka Grabianki. Liczne zasady Towiańskiego wykazują też pokrewieństwo z rosyjskimi prądami mistycznymi, które szerzyły się wśród inteligencji i w cerkwi, a pod których silnym wpływem pozostawał także car Aleksander I. Musiał Towiański, w czasie sprawowania urzędu na Litwie, zetknąć się z tymi modnymi kierunkami, zwłaszcza, że zagłębiał się w nich masowo — za przykładem cara — urzędnicy, a nawet arcybiskupi stupałkowie, musiał też później w Rosji poznać sektę chłystów, jako jej wyznawcy, chłopci, niewypaczeni — wedle ówczesnych pojęć — rozumem ziemskim, najbliżsi byli Boga.

Nie zatrzymując się dłużej nad doktryną Towiańskiego, jako powszechnie znaną i stosunkowo mało interesującą,

przeszedł czcigodny prelegent historycznie stosunek nauki do towianizmu, poczem wywaga następujące wnioski końcowe:

Literackiej wartości dzieła Towiańskiego nie ma. Nie można ich też uważać za dzieła filozoficzne czy moralne, godne większej uwagi. Interesujące są tylko z historycznego i psychologicznego punktu widzenia. Cóż więc pozostaje z towianizmu? Propaganda, która została wypaczona charaktery i zarzuty, krwią ociekające: w kole towiańczyków nie było wolności, panowała sztućzna egzaltacja, wszystko, co się działo w kole, sprzeciwiało się zasadom nauki, brakowało w nim miłości chrześcijańskiej i nawet związki rodzinne ulegały zerwaniu. Po proteście Słowackiego i Towiańczyków podnosi te

same zarzuty Mickiewicz, lecz w tonie daleko ostrzejszym, stwierdzając, że niezem była święta inkwizycja, niezem rządy tyranów, w porównaniu do tego, co się w kole działo. Na zarzuty te bawiający wówczas w Zurychu Towiański nie reagował. O jakiejś wyższej moralności nietyko koła ale i najbliższego otoczenia Towiańskiego pod wpływem jego nauki, mówić nie można. Jeśli zaś sam Towiański był świętym, to była to świętość jałowa i jałowość święta.

Dzisiaj od towianizmu niczego się już spodziewać nie można. Pozostaje zjawiskiem ciekawym dla psychologa, lecz moralnie i społecznie należy do przeszłości, stosunek więc nasz do tego prądu może się wyrazić tylko w pobożnym życzeniu: requiescat in pace!

Wiadomości bieżące.

Lwów, 24 marca.

TEATR WIELKI.

Wtorek 25 marca o godz. 3 „Danton”. — O godz. 7 „Traviata” (gość. wyst. Zamorskiej).

Środa 26 marca o godz. 7 „Prorok”.

Czwartek 27 marca o godz. 7 „Ptak” kom. w 3 akt. J. Szaniawskiego (premiera).

TEATR MAŁY.

Wtorek, 25 marca, o g. 7 „Pokojówka szuka miejsca”.

Środa 26 marca o godz. 7 „Upiory” gościnnie wyst. Siemaszkowej.

Czwartek 27 marca o godz. 7 „Upiory” ostatni gość. wyst. Siemaszkowej.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek 25 marca o g. 7 „Mikado”.

Środa 26 marca o g. 7 „Mikado”.

Czwartek 27 marca o godz. 7 „Katja tancerka”.

— Z Teatru Wielkiego. W dniu dzisiejszym wieczorem ukaże się opera „Traviata” z gościnnym udziałem p. Lilian Zamorskiej, nad wyraz świetnej przedstawicielki roli Violetty. Jej doskonałym partnerem będzie p. Schuetz, który po raz pierwszy wystąpi w tej operze w roli Georga de Gernonta. Reszta obsady pozostaje bez zmiany. — Popołudniu pójdzie bezwarunkowo po raz ostatni po bardzo niżonych cenach potężne dzieło Rollanta „Danton”, które dzięki swemu artyście wykonał i pomyslowej inscenizacji osiągnęło nadzwyczajny sukces. — W środę ciesząca się nadzwyczajnym powodzeniem opera „Prorok” z doskonałymi odwórcami ról głównych pp. Green-Skaszowa i Mannem. — W czwartek ostatnią nowością repertuaru scen polskich „Ptak” w doskonałej obsadzie pod reżyserią p. Rasłńskiego.

— Teatr Nowości gra w dniu dzisiejszym ciesząca się rekordowym powodzeniem operetkę „Ola-ola”, której liczba przedstawień dobiega pół setki.

— Teatr Mały gra w dalszym ciągu z gościnnym udziałem znakomitej artystki Wandy Siemaszkowej „Upiory”. Sa to ostatnie już przedstawienia tego fascynującego dramatu.

— Chrześc. Jedność Narodowa. We czwartek, 27 bm., o g. 7 wiecz. odbędzie się w sali Tow. Pedagogicznego, ul. Zimorowicza 17, Zebranie Obywatelskie, na którym poseł Dr. Stanisław Głabiński wygłosi referat na temat „Obecna sytuacja polityczna i finansowa Polski”.

— Rekolokacje. Ks. Arcybiskup Teodorowicz głosić będzie nauki rekolokacyjne w katedrze ormiańskiej w dniach 10, 11, 12 i 13 kwietnia br. Pierwsza nauka we czwartek, 10 kwietnia, o g. 6 wiecz.

— Walne Zgromadzenie Koła Pań T. S. L. odbędzie się 28. bm. w piątek o godz. 5, ul. Fredry 3, na które Wydział wszystkich członków zaprasza.

— Walne Zgromadzenie Tow. Pań Młodzieńcza św. Wincentego a Paulo odbędzie się w „Domku dla ubogich” ul. Teatyńska 1. Ia dnia 29. bm. o godz. 5-tej. Wszyscy członkowie sa proszeni o przybycie.

— X. Wieczór Dyskusyjny. W czwartek dn. 27 bm. w Stowarzyszeniu Kupców Polskich (pl. Smolki 4) wygłosi prof. dr. Petyniak — Sanecki odczyt pt. „Życie gospodarcze Polski w świetle współczesnej w świetle krytyki”. Referat cenięcego ekonomisty będący zestawieniem krytycznej opinii zagranicy w odniesieniu do naszych stosunków gospodarczych obudził zrozumiałe zainteresowanie. Specjalnych zaproszeń nie rozsyła się. Początek zebrania o godz. 7.

— Poseł dr. Marceł Prószyński będzie miał w piątek 28. bm. o g. 7 wieczór, ul. Pańska 11, wykład pt. „Znaczenie szkolnictwa na kresach”, na który to wykład zaprasza Powiatowy Związek Jedności Narodowej. Goście mile widziani.

— Członkowie i sympatycy Koła Związku Lud. Narod. dzielnicy IV, zaprasza się na zebranie na dzień 26 bm. (środa) o g. 7 wiecz. w sali przy ul. Łyczakowskiej 33 (Zakład głuchoniemych), na którym to zebraniu poseł dr. Marceł Prószyński wygłosi odczyt na temat „Siła nasza na kresach”.

— Zjazd abiturjentów z r. 1914 I. szkoły realnej oddziału A we Lwowie odbędzie się w czerwcu br. w dniach 8 i 9. Zgłoszenia nadsyłać raczą koladzy pod adresem: Henryk Rupp, ul. Kochanowskiego 48. Za komitet: Marian Erhardt, Roman Pietrzycki, Henryk Rupp.

— Towarzystwo Naukowe we Lwowie. Walne Zgromadzenie członków czynnych odbędzie się w czwartek 27. bm. o godz. 4.30 w Pracowni naukowej Biblioteki Ossolińskich (I piętro).

— Zebranie osadników wojskowych. Dn. 30. bm. odbędzie się o godz. 19.30 w lokalu Referatu Osad Żołnierskich, przy ul. 3-go Maja 19 Walne Zgromadzenie osadników wojskowych Małopolski Wschodniej, celem utworzenia Zarządu Towarzystwa i za decydowania o dalszym programie prac osadniczych.

— Naprawa Skarbu, stworzenie Banku emisyjnego, to hasła, pod którym żyjemy. Przeprowadzana obecnie w różnych częściach kraju zółorka złota i srebra na podkład przyszłej waluty pokażne przynosi plony. Małopolska dawno już złożyła swoją część. Jest jednak i teraz jeszcze sposób łatwy i praktyczny do zwiększenia funduszu państwa. Mianowicie można zakupować znaczki po 5.000, 1.000, 25.000 i 100.000 mkp. Znaczki takie, przedstawiające siewcę, rzucającego ziarno w ziemię, służą doskonale do zaklepania kopert i przynoszą skartowi polskiemu zysk. Zeszłego roku Narodowa Organizacja Kobiet urządziła kilka dni sprzedaży znaczków tych na ulicy. Nie sprzedano jednak wszystkich a społeczeństwo wśród nawala potrzeb zapomniało o tym tak łatwym i ofiarnym obowiązku wobec wszystkich i samego siebie. Przypominamy zatem, że znaczki te w każdej ilości zamawiać i kupować można w Sekretariacie Narodowej Organizacji Kobiet w dniu powszednim od godziny 6—7 wieczorem w lokalu przy ul. Ossolińskich 11 II. podwórze.

JUZ NADESZYŁ
Ostatnie Nowości dla Pań
na wiosnę i lato do firmy
ANTONIEGO UWIERY
1104k Lwów, ul. Halicka 10.

— „Rozwój” i Bank Polski. Przy Zarządzie Głównym T-wa „Rozwój” w Warszawie powołany został do życia „Syndykat T-wa „Rozwój” dla zbiorowego zakupu akcji Banku Polskiego” pod kierownictwem posła Rzepieckiego. Do uzyskania prawa członkostwa w Syndykacie wymaga się wpłacenia do dnia 31. marca br. najmniej 10 złp. w markach polskich, reszta należytości za jedną akcję Banku Polskiego należy wpłacić w trzech równych ratach miesięcznych od 1. lipca br. Szczegółowych informacyj udziela dyrekcja okr. „Rozwoju” Lwów, Legionów 3 I. w. oficyny na prawo od godz. 10—13 i 17—20.

Członkowie T-wa „Rozwój” dzielnicy IV, poczynając się do spełnienia obowiązku obywatelskiego względem państwa, na posiedzeniu odbytem w dniu 17. bm. zdecydowali zakupno 10 akcji Banku Polskiego. Zarząd T-wa „Rozwój” dzielnicy IV, wzywa wszystkie organizacje społeczno-narodowe do spełnienia tegoż obowiązku obywatelskiego.

— Związek Zawodowy Pracowników Bankowych i Ubezpieczeniowych Okręg. we Lwowie, apeluje powtórnie do wszystkich Gron koleżeńskich o wydatne wzięcie udziału w subskrypcji akcji Banku Polskiego, przy chętnym poparciu kredytowym przez Dyрекcję odpólnych Instytucyj. O dokonanej subskrypcji należy natychmiast zawiadomić Zarząd Związku. Do tego czasu zawiadomili nas Dyrektor Banku Polskiego Banku Krajowego i Pow. Banku Związkowego w Polsce, za poparają rozbudowę Banku Polskiego i ułatwić urzędnikom subskrypcje. Piękny przykład dał urzędnicy centrali Banku Hipotecznego, którzy na wezwanie Związku i dzięki inicjatywie i energii wicedyrektora K. Czapelskiego, podpisali 130 sztuk akcji.

— Magistrat zawiadamia, że listy płatników podatku przemysłowego za II. półrocze 1923 r. IV. dzielnicy miasta Lwowa wyłożone są na przeciąg 4 tygodni w lokalu Komisarjatu dzieln. IV, przy ul. Łyczakowskiej do przeglądu publicznego w godzinach przedowych. Odrośny podatek należy wpłacić do Kasy skarbowej dla m. Lwowa najpóźniej do dnia 15. kwietnia br.

— Niebezpieczeństwo powodzi. Z powodu ciągłej odwilży w niektórych miejscowościach grozi powódź. Do tej województwa doniesiono że z powodu nagłego rozszczenia lodów na Sanie woda porwała dwa prześia mostu drewnianego na Grabarach. Również na Stryku od strony Turki płynąca wiełkie, zwalę lodu. Dla usunięcia niebezpieczeństwa skonsygnowane kompanje saperów, które już udały się na miejsce dla niedopuszczenia do zatowań.

— Protekcje przy nadawaniu koncesyj. W sprawie notatki, pomieszczonej w naszym piśmie, a zaczerpniętej z kół techników dentystycznych o koncesji, wydanej p. Joachimowi Ehrenkrantzowi, donoszą nam z województwa, że petent wykazał się uzdolnieniem fachowym a koncesja została mu wydana na podstawie opinii Sekcji IV. Rady m. i fizykatu. Opinia korporacji w tej sprawie miała jedynie charakter informacyjny.

— Biura Urzędu rozjemczego dla spraw najmu zostają z dniem 1 kwietnia przeniesione z dotychczasowego lokalu przy ul. Ormiańskiej 1. 2 do lokalu położonego nad Kawarną Wiedeńską, pl. św. Ducha 1. 3. I. piętro.

— Nauczycielstwo Szkół Powszechnych i Bank Polski. Na odezwę Lwowskiego Koła Stowarzyszenia Chrześc. Nar. Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w dalszym ciągu złożono 89 deklaracji na 92 sztuk akcji w łącznej kwocie 16.560.000.000 mk., co z poprzednio już ogłoszonymi 71 sztukami czyni 163 akcji na łączną kwotę 29.340.000.000 mk. Po 2 akcje deklarowali: W. Grodki, J. Piskorz, A. Zaleska. Po 1 akcji: A. Aleksandrowiczówna, M. Balabanówna, L. Barszczyński, J. Bayzer, E. Bernacka, Z. Betkowska, A. Błeksowa, Z. Borecka, W. Brzeziński, K. Buschakówna, W. Byłos, W. Chemiński, Z. Chomiczka, B. Czarkowska, A. Dębicka, Ks. M. Dobija, K. Dobrowoiska, M. Domaszewska, M. Domarówna, K. Dworski, Ks. J. Figura, W. Gąwroński, P. Głogowski, A. Helłowa, Ks. S. Hopek, A. Iwiński, J. Janicka, M. Jaworski, W. Jurkowska, M. Karowiec, H. Kishinger, M. Konuszevska, St. Kopystyńska, W. Kornagowa, Fr. Krawiec, M. Kropiwnicka, Z. Krypiakiewiczowa, H. Liszka, W. Longschamps, J. Longschamps, St. Lubelska, W. Łuczakiewiczówna, Z. Nawrocka, W. Nawrocki, K. Oziębłowska, W. Pazdro, M. Pełczarska, B. Pełowska, L. Piekarska, L. Pierzchała, M. Piławska, A. Podgórska, K. Posarine, M. Pukanowowa, J. Ruczarówna, J. Ryziewiczówna, C. Schmidówna, M. Schroederowa, E. Seńkowska, J. Skalska, K. Słoniewska, Fr. Sobol, M. Soltysowa, L. Stachni, K. Stanisławski, N. Sternberg, Stow. Chrześc. Nar. Nauczycielstwa, M. Surmińska, J. Świątkowski, W. Szatkowska, T. Szczerpańska, A. Szenderowicz, Szkoła męska im. Mickiewicza, F. Turko-wa, J. Walica, A. Wanickówna, W. Wanickówna, F. Węclewska, K. Węclewska, Fr. Więckowska, L. Witkowska, Z. Wołska, S. Wysocka, J. Zachówna, A. Zaworski, A. Zdobnówka.

— Z życia młodzieży. W dniu 11 Intego br. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie członków Twa „Biblioteka Słuchaczy Prawa” we Lwowie na którym po udziale w absolutorium usłepiającemu Zarządowi, dokonano wyboru nowego Zarządu, w składzie następującym: Przewodniczący kol. Dabrowski Henryk, zastępca przew. kol. Piotrowski Roman, bibliotekarz kol. Sommerstein Jan, skarbnik kol. Stańek Leopold, sekretarz kol. Kądzielewska Maria. Jako członkowie kol.: Jun Ottokar, Kopia Henryk, Lichtenstein Stanisław, Mielak Józef, Piszczkowski Tadeusz, Pregerówna Maria, Łupicki Franciszek, Sienkiewicz Roman, Skwarczyński Paweł, Wolski Aleksander, Wrabec Dominik, Zieliński Zenon. W skład Komisji Rewizyjnej weszli: kol.: Deryng Antoni, Leżyński Józef, Najstarszy Kazi-mierz, Pittner Kazimierz, Zimmerman Marian. Podając powyższe do publicznej wiadomości, Two „Biblioteka Słuchaczy Prawa” zwraca się do szerokiego kół społeczeństwa z gorącym apelem o poparcie wydatne celów Twa, a do kolegów o odnowienie wpisów względnie o wyrównanie zaległych wkładek.

— Wezwanie do PT, towarzystw i instytucyj. Prosimy o bezwzględne podjęcie złożeń w nas składek, we środę między 3. 5—7 wieczorem: Skarb Narodowy, Ofiary wybuchu w Cytadeli warszawskiej, Lwowskie Tow. „Latarnia”, Tow. Wincentego a Paulo, Kaplica w Brodach, Pomnik M. Konopnickiej, Ociemniał inwalidzi O. Z., Rutowskiego 4, II p., Pomnik R. Traugutta, TSL, Kresy, 83-letnia ociemniała starszka, Kościół Marij Magdaleny, Stow. Samonowocno Społecznej, Polska Bratnia Pomoc Gdańsk, Rodziny polowych żołnierzy na ul. Krakowa, Polskie gimnazjum w Gdańsku, Pomnik M. Czerkasa, Kuchnia Akademicka, Staruszek lekarz, Przytulisko „Braci Albetów”, Steroty wojenne, Zakład św. Józefa, Emilia Z.

— Zmarli we Lwowie. Feldmann Wai, 1. 52. szp. powsz.; Weltz Abraham, 1. 41. szp. powsz.; Bistrów Piotr, urz. kolei., 1. 67. Szeptyckich 31; Nowicka Stanisława Wanda, 1. 29. Kr. Jadwigi; Błahszek Irene Wiadysława, 1. 5. Lwowskich Dzieci 22;

Anna, wdowa, l. 109, Lyczaków-Leszczynski Mieczysław, majster, l. 42, szp. powsz.; Kuderewicz, l. 46, szp. powsz.; Kaszuba Mar 20, szp. powsz.; Krzudyj Anna, l. 17, szp.; Schindler Marcin, innkci, kolej., Lyczakowska 1; Komerowski Józef, l. 49, Piekarska 18; Kalitowski E. em. dyrektor gimn., l. 69, Zyblikie, l. 44; Niemiec Franciszek, l. 18, szp.; Janczuk Stanisława, l. 17, Domsa 16; Janiak Adam, w przytułisku, l. 38, powsz.

Dwie tajne „fabryczki“ wykryła wczorajszego połnca. Oddział walki waw i spekulacji natrafił na dwie „fabryczki“ czekolady, prowadzone bez upoważnienia przemysłowego a także bez opłaconych podatków. Jedna z nich mieściła się przy ul. Zamkowej l. 1 i była własnością Hermmana Sternklera, gdzie zakwestionowano tysiąc sztuk gotowej do sprzedaży czekolady i sporo artykułów, potrzebnych do jej wyrobu. Druga „fabryczka“ prowadzona była przez Ignacego Dornhelma przy ul. Podgórznej l. 3. W niej zakwestionowano wielki zapas kakao, tłuszczów roślinnych itp. Lokale, w których skrycie mieściły się owe dwa warsztaty, urządywały wszelkim zasadom czystości, dość wspomnieć, że w jednym lokalu mieściła się kuchnia i sypialnia „fabrykanta“, a drugi właściciel w ustępie (!) utrzymywał chłodzarnię czekolady. Co na to powołane władze przemysłowe i fizykat pański? Podobnych szkodników należałoby oznaczyć do surowej odpowiedzialności.

Rozpłacz ludność. Oddział walki z lichwą i spekulacją stwierdził, że składy wódek Zygryda Krebsa, położone przy ul. Dąbrego i Lyczakowskiej sprzedają w dniu święteczne alkohol. Jako dowód zakwestionowano w kilku wypadkach sprzedany w tym czasie towar. Sprawę oddano władzom administracyjnym.

Usiłowane włamanie. Antoni Mohr, właściciel restauracji „Zakopane“, doniósł policji, że ubiegłej nocy usiłovali się włamać do jego przedsiębiorstwa mieznani sprawcy, którzy spłoszeni umknęli w nieznanym kierunku.

ŻARÓWKI 1555
najtrwalsze i najtańsze poleca firma
Stanisław LEŚNIAKOWSKI
CHORAŻCZYNY 10.
Zużyte żarówki wymienia za dopłatą.
mleczne „Argenta“ 25 volt nadeszły

W Administracji naszej złożyli:

Na odemowlanych inwaidów: Zamiat zakupienia 14 biletów wstępu na przedstawienie amatorskie, urządzone w Związku przez księdza Szafracza z Chornakówki, Grono polskiej inteligencji 28.000.000.

Dla 80-letniego emeryta: Z/K, 1.000.000
Na bursę Boberskiej: Zamiat kwiatów w rocznicę śmierci siostry W., H. Sz. 10.000.000.

Na Tow. Weteranów z 1863 r.: Akc. Tow. dla przemysłu cukrowniczego „Chodorów“ z polecenia p. Stanisława Skowrońskiego w Gernakówce, nadesłało 10 kg. cukru.

Dział ekonomiczny.

Lwów, 24 marca.

W TRANSAKCJACH BANKOWYCH:

Dolar ef.	9,310.000
N. Jork	9,295.000
Frank szwajc.	1,608.000
Frank franc.	599.000
Funt szterling.	40.000.000
Kor. austr.	132 1/4
czeska	269.500
Florany holenderskie	3,515.000
Liry włoskie	400.000
Frank belgijski	394.000
Flor. holand.	3,460.000

DOLAR W WOLNYM OBROTCIE:
9,300.000

FRANK WALORYZACYJNY:

23 marca	1,800.000
24 marca	1,800.000
Fr. walor. tytoniowy	1,800.000
Fr. walor. kolejowy	1,800.000

Notowania giełdowe.

GIELDA WARSZAWSKA.
Warszawa, 24 marca.

Waluty i dewizy: Tendencja dla franków i lirów zwykła, pozatem bez zmiany.

Dolary 9300000, N. Jork 9300000, Londyn 39850000, Paryż 508000, Wiedeń 131, Praga 264000, Włochy 402150, Belgia 405000, Szwajcaria 1606000, Holandia 3500000, Sztokholm 2448000,

Frank złoty 1800000, Milionówka 950000, Poż. złota 15000000, Bony złote 1400000, Poż. dol. 5640000.

Akcje: Tendencja słabsza.

Bk Dyskont. warsz. 35500, Bk Handlowy warsz. 34500, Bk dla handlu i przem. 6350, Bk Kredytowy warsz. 2200, Bk Handlowy Poznań 9600, Bk Przemysłowy Lwów 2050, Bk Zachodni 11000 VI em. 10400, Bk Zw. Ziemi 750, Cerata 750, Grodzisk 3625, Kijewski 1700, Puls 1725, Spiess 4250, Strem 57000, Wildt 750, Zgierz 17250, El. Dąbrowska 4750, Elektryczność 8000, Pol. Tow. El. 8100, Brown Boveri 4000, Kabel 4350, Siła i Światło 2675, Czersk 3000, Częstochowa 11000, Gosiawice 5950, Michałow 3300, Cukier 18000, Firley 4000, Łazy 670, Drzewo 1750, Węgiel 24000, Pol. Nafta 2275, Brugger 4100, Nobel 7150 VI em. 6750, Lenartowicz 720, Cegielski 2550, Fiz-

ner II em. 37000, Lipop 3000, Modrzejów 48 V em. 57 i pół, Norblin 2900, Orthwein 1125, Ostrowieckie 46500, Parowozy 1800, Pocisk 5500, Rohn i Zel. 2250, Rudzki 7895 dr. 8400, Starachowice 16100, Trzebnia 2900, Unia 24500, Ursus 5000, Zi. Pol. Fabr. Masz. 1400, Zawiercie 230000, Żyrardów 1800000, Belpol 475, Borkowski 6000, Jablkowscy 900, Synd. Rohn. 12750, Herbata V em. 400, Tkanina 330, Zach. Tow. 700, Polbal 450, Pol. Lloyd 650, Żegluga 910, Ćmielów 3500, Haberbusch 28250, Dźwignia 825, Mirków 8000, Pustelnik 5000.

GIELDA KRAKOWSKA.

Kraków, 24 marca.

Akcje: Tendencja zniżkowa.
Bk Ziemi Kred. 650, Bk Przem. 2100, Komercjalny 450, Toham 1575,

Z giełdy lwowskiej.

Lwów, 24 marca.

Na rynku walutowym dalsza zniżka dolara wskutek dużej podaży, a małego zapotrzebowania. Frank francuski w dalszym ciągu wydatnie zwyżkuje. Od ostatniego najniższego kursu frank francuski podniósł się przeszło o 50 proc. Na dzisiejszej giełdzie efektów ożywienie wywołał popyt za Gazami wschodnimi, Jaworzniem i Pezetami, które wydatnie zwyżkowały. Gazy osiągnęły kurs 124 milion, Jaworzno 139 milj., a Pezety 1 milion 300 tysięcy. Pozatem zainteresowanie naogół większe, tendencja mejednolita, kursa utrzymywane.

Z akcji bankowych większe obroty w Przemysłowym, Hipotecznym i Ziemiem Kredytowym. Z innych kotowanych transakcje w Chodorowie, Browarach, Tespach i Ojkosach. Liczne obroty w Cegielskim. Na giełdzie niekotowanych poszukiwana Gazolina.

Transakcje w akcjach: Hipoteczny 2550 2525 2500 2575, Przemysłowy 2130 2140 2150 2145 2150, ZBK. 800 825 775 650 850 825, Browary 26500 27000 26750 26700 26650, Chodorów 23000 22750, Chybie nieef. 30000, Cegielski 2650 2600 2550 2575, Gafota 1300 1325, Górka 71000, Pocisk 5300

Nafta 2300 2275 2325, PTB. 475, Rakszawa 13500, Siersza el. 1275, Tespy 26750 26800 26500 27000, Zeleniewski 44500 44600, Ćmielów 2950 (2900 2875 2825), Karpalit 3900, Lokomotywy 2400 Marynin 6000, Niemojowski 2400 2375 2325, Nitrat 1250, Oikos 17000 16750 16850 16800 16600 16825, Parowozy 1800 1825 1850 1810, Pezet 1200 1275 1250 1300 1350 1265.

Transakcje w akcjach niekotowanych: Arma 4300, Azot 1925, Bank Ziemi setki 155, Columbia 300, Czemińska Huta 1875 1850 1900, Elektrownia n. S. 825 830 840, Gazy 112000 116000 117000 120000 121000 122000 124000 123000 123500 122000, Gazy zachodnie 28500 28000 28750 28500 29000, Gazolina 4500 4550 4600 4650 4600 4625 4650, Gazociągi 925 950 nieef. 875, Hydropol 375 nieef. 300, Jaworzno seka 120000 120000 124000 123000 125000, 25 130000 132000 133000 132500 132000 131500 131000, drobne 138000 139000 138500 139000, Len 5000 5050, Lesienice 8750 8900, Lechita 400, Machlejd 5350 5400, Oikos 1975 2000 1990, Przeworsk im. 810, na okaziciela 1035000, Rolindustria 1500 2000 1950 1975, Schoen 420000, Szkło w Krośnie 8250, Superfosfaty 18000, Węglówki 128 127 126, Książnica Polska oferta kupna 5500.

Pharma 2700, Impex 100, Rohnicy 450, Pezet 775, Ćmielów 3300, Zieleniewski 2600, Parowozy 1775, Trzeb. zel. 2770, Pocisk 5600, Górka 74250, Siersza gór. 21250, Elektrownia 1400, Terpege 9400, Pol. Nafta 2350, Pokucie 2150, Krakus 7100, Chodorów 22500, Strug 6350, Synd. kosz. 725, Niemojowski 2350, Terropol 275, Piaseccy 3250, Jaworzno 138000 dr., Gazy zachodnie 32500 pl., Chybie 32000, Lokomotywy 2450, Nafta w Kr. 3000, Len 5200, Azot 1950, Żegluga 460.

GIELDA ZURYCHSKA.

Zurych, 24 marca

N. Jork 579, Londyn 24,87, Paryż 31,75, Wiedeń 0,0081,60, Praga 16,77 i pół, Włochy 25,05, Belgia 25,00, Soffia 4,15, Holandia 213,35, Chrystjanja 79,50, Kopenhaga 90,25, Sztokholm 152,60, Hiszpania 75,25, Bukareszt 2,95, Berlin 0,131, Belgrad 7,10.

GIELDA GDANSKA.

Gdańsk, 24 marca.

Warszawa 0,618-0,622, marka pol 0,636-0,639. (AW.)

ZBOŻE.

Lwów, 24 marca.

Giełda licznie odwiedzana — ruch ożywiony. Ogólny obrót 270 tonn. Transakcje w pszenicy, życie, jęczmieniu, owsie, hreczce, grochu, sianie, słomie i otrębach. Popyt za pszenicą dobrej jakości — na ogół podaż dostateczna. Zainteresowanie dla ziemniaków jadalnych.

Tendencja nieco zwyżkowa. Usposobienie ożywione.

Transakcje: pszenica 36000-39000, żyto 23000-24500, jęczmień przemysłowy 18500 19500, owsie 21000-23000, groch polny 36000-42000, hreczka 25500-26500, siano słodkie luzem 12500, słoma prasowana okłot. 10500, otręb pszenny brow. 12220, otręb żytni brow. 10340.

Ceny szacunkowe bez transakcji: jęczmień browarniany 22000-23000.

CENY ZŁOTA.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa Oddział we Lwowie

placila za	24 marca	22 marca
1 austr. kor. złotą	1863000	1863000
1 markę niem. złotą	2191000	2191000
1 rubel złoty	4733000	4733000
1 frank złoty	1774000	1774000
1 gram czystego złota	6113769	6113769
1 dukat	21031000	21031000
1 gram srebra	174800	174800
frank zł. obliczeniowy	1800000	1800000

Nekrologia

†
Zofia ze Zwistockich JURKOWA
po długich a ciężkich cierpieniach zmarła zaopatrzona św. Sakramentami we Lwowie, dnia 24. marca 1924 r. przeżywszy lat 36.
Pogrzeb odbędzie się z domu żałoby przy ul. Lenartowicza 4. na cmentarz Lyczakowski w dniu 26. marca 1924 r. o godz. 4 popołudniu.
Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 28-go b. m. o godz. 9-tej rano w kościele Marii Magdaleny.
Mąż z synem, matka i rodzeństwo.
Osobnych wiadomości rozsyłać się nie będzie. 1558

†
Za spokojnej duszy
Sp. Aleksandry Milskiego
dnia 26 marca b. r. o g. 9, rano odprawioną zostanie w kościele archikatedralnym 1540
Msza św. żałobna.

†
Za duszę s. p.
Seweryny z Czaykowskich Abgarowiczowej
odbędzie się w kościele Archikatedralnym 26 marca o godzinie 12 **Msza Święta**, na którą krewnych i znajomych zaprasza
1487 **Wnuczka.**

Wart. nomini	Dwid.		Akcje	24 marca		22 marca	
	1921	1922		placa	zadaja	transakcje	transakcje
Wkp.	Wkp.	Wkp.	z kuponem bieżącym	Ceny w tysiącach			
280	70	140	Bank Związkowy	—	—	—	—
280	42	120	Bank hipoteczny	2475	2600	2500-2575	2550-2600
1000	300	600	Bank handl. pozn.	—	—	—	—
—	—	—	Bank Komercjal.	—	—	—	—
280	56	140	Bank Matopolski	—	—	—	—
280	42	140	Bank powsz. kred.	400	—	—	400
230	42	130	Bank Przemysłow.	2100	2175	2130-2150	2150-2155
1000	250	—	Bank Rolniczy	—	—	—	—
280	56	84	Bank Ziemi. kred.	640	830	650-825	750-825
280	56	84	Bank Ziemelny	—	—	—	—
1000	—	600	Zw. Sp. Z. w Poz.	—	—	—	—
—	—	—	Agrochemia	—	—	—	—
1000	—	—	Bracia Biskupscy	—	—	—	—
500	500	—	Browary	26250	27250	26500-27000	27000-27250
1000	21	3000	Chodorów	22500	23250	22750-23000	22750
—	—	—	Chybie, fabr. cukru	—	—	—	—
—	—	—	Cegielski	2525	2675	2550-2650	2600
1000	200	1000	Ćmielów	2925	2975	2950	3000
—	—	—	Fabr. Lokomotyw	2375	2425	2400	2400
140	22	140	Gafota	1280	1340	1300-1325	—
140	800	—	Galicja	—	—	—	—
140	119	—	Górka	70500	71500	71000	—
140	280	140	Karpalit	3875	3925	3900	—
280	168	200	Krakus	—	—	—	—
—	—	—	Marynin Z. p. ogrod	5950	6050	6000	6000
1000	90	—	Niemojowski	2300	2425	2325-2400	2300
—	—	—	"Nitrat", Zakł. ch.	1230	1270	1250	1240
1000	300	400	Oikos	16400	17200	16600-17000	16500-16800
500	60	—	Parowozy	1780	1870	1800-1850	—
500	260	—	Pezet	1180	1370	1200-1350	875-950
1000	—	750	Płono	—	—	—	—
350	14	170	Pocisk	5250	5350	5300	—
500	100	350	Polska nafta	2250	2350	2275-2325	2350-2360
500	225	400	Polskie Tow. Bud.	470	480	475	500-510
10000	1500	—	Poltega	—	—	—	—
140	100	280	Rakszawa	13400	13600	13500	—
—	—	—	Rohn Zieliński	—	—	—	—
200	21	40	Siersza elektr.	1260	1290	1275	1300
140	450	—	Siersza gór.	21900	—	—	21900-22000
280	—	50	Spół. Wydawnicza	—	—	—	—
1000	—	—	"Tehate" T. akc.	—	—	—	—
1000	150	350	Tespy	26250	27250	26500-27000	26000
140	98	280	Trzebnia f. masz.	—	—	—	—
500	180	250	Ursus	—	—	—	—
500	150	500	Wild i Ska	—	—	—	—
1000	170	1070	Zieleniewski	43750	44750	44000-44000	44750-45000
—	—	—	Impex Ska handl.	—	—	—	—
500	100	300	Polski Glob	—	—	—	—
1000	160	200	Polbal	—	—	—	—
1000	260	210	Polnot	—	—	—	—
400	70	250	Toham	1575	—	—	1575
500	100	600	Wawel	—	—	—	—

Sport.

Francja zdobyła mistrzostwo Europy w **Wodolanie** na lodzie na r. 1924 w Mediolanie. Po pokonaniu Szwajcarów, Włochów i Hiszpanów ulegli Francuzom niespodziewanie Szwedzi w stosunku 2:1.

Posiedzenie Rady ministrów a piłka nożna. Dorosła z Londynu: Posiedzenie Rady ministrów zostało przerwane, ponieważ książę Wali przybył na Downing Street i zabrał ze sobą Macdonalda na mecz piłki nożnej Irlandia-Walia. W ślad za Macdonaldem większość ministrów pojechała na zawody, które zakończyły się wygraną Irlandii w stosunku 13:10.

Jack Dempsey, mistrz świata w boksie wyzwał do walki 1 sierpnia w Nowym Jorku Louisa Firpo, słynnego zwycięzcę Włocha Spall.

Georg Carpenter walczyć będzie 27-go kwietnia we Wiedniu. Na zawody te odbędzie specjalny pociąg z Paryża a na boku Wiednia wybudowana będzie specjalna trybuna dla widzów.

Ważne uchwały Związku Związków Sp. w Warszawie zapadły na posiedzeniu dn.

Bronisław Strzemie Wysocki
em. Rada b. Namiestnictw, kapitan Wajak Polskich
ur. 11. stycznia 1856 r., zasnął w Panu zaopatrzony św. Sakramentami,
dnia 24. marca 1924 r.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w środę dnia 26. marca b. r. o godzinie 2-giej po południu z domu żałoby przy ul. Ochrońki 4 a, na cmentarz Łyczakowski i Osobnych zawiadomień nie rozysła się. 156e
Lwów, dnia 24. marca 1924.

16. bm. 1) Udział w igrzyskach olimpijskich wezmą następujące galeje polskiego sportu: hippika, piłka nożna, kolarstwo, lekka atletyka, gimnastyka, strzelanie (wojskowe i myśliwskie), szermierka, ciężka atletyka, wioślarstwo i boks; 2) O liczbie reprezentantów tych galej, które nie porządkują w całości na swój koszt — decyduje komitet; 3) Zawodników imiennie wyznaczają właściwe związki państwowe. W przypadku zatargów w ich imieniu, decyduje ostatecznie zarząd ZZS łącznie z komitetem; 4) Żaden zawodnik nie może być wy-

znaczony na igrzyska bez startu uprzedniego w zawodach kwalifikacyjnych; 5) Fundusze wszelkie, zbierane przez osoby prywatne lub instytucje poza związkami państwowymi, winny być przelewane na główny fundusz PKO na każde jego żądanie.

Por. Wiktor Juszcza, znakomity polski bokser, wygłasza obecnie w Warszawie szereg odczytów z obrazami świetlnymi o boksie. Z początkiem kwietnia ujrzymy go z prelekcją we Lwowie.

W Polonii warszawskiej, w drużynie I grał w niedzielę: Grabowski I, Szmidt II, Walczak; Bułaszów II, Loth, Jagłowski; Zamiatan Emchowlcz, Grabowski II, Harnburger, Szmidt I. Przeciwnikiem była drużyna II. Polonii.

Pisanie recenzji sportowych uważane jest w Ameryce za profesjonalizm. Amerykański Związek Tennisowy wydał rozporządzenie uznające za profesjonalistów tenisistów, piszących recenzje z zawodów sportowych. Rozporządzenie to zostało wymierzone głównie przeciwko sławnemu mistrzowi Ameryki — William Tilden'owi, który od dawna pisze recenzje tenisowe. Tłumaczenie Tilden'a, że recenzje tenisa sowe pisał znacznie wcześniej, nim został mistrzem w tym sporcie, oraz, że zawód dziennikarza nie może kolidować z amatorkstwem sportowym, nie odniosły skutku i nie dopuszczono Tilden'a ani do mistrzostwa St. Zjednoczonych ani nie umieszczono go na liście reprezentantów olimpijskich.

OGŁOSZENIA

KUPNO I SPRZEDAŻ.

PRASA do prasowania druków do sprzedania. Wiadomość: W kancelarii Drukarń „Słowa Polskiego”, Zimorowicza 11-15.

STAŁA posada substytutu notariusza Janiszewskiego w Drohobyczu, do objęcia 12 kwietnia. Zgłoszenia listowne. Odpowiedź dodatnia do dni 10. 1525

PARCELA przy ul. Listopada około 600 sążni lub zamiany za gospodarstwo rolne z budynkami pod Lwowem. Oferty pod „Dolar” do Administracji Słowa. 1509

DWIE PARCELE ćwierć morgowe (jedna blisko stacji tramwaju, ul. Wojciecha, na „Helance”), druga młodego lasu w Zimnej Wodzie tuż koło stacji i toru zamienię za parcele w innej części miasta lub na wille lub małą kamieniczkę ewent. z dopłatą. — Zgłoszenia pod „Zamiana” do Administracji „Słowa”.

ANTYKI, dzieła sztuki, kupuje, przyjmuje w komisje magazyn antyków Braci Tabińskich, Batorego 24. 1499

FORTEPIANY, Pianina, Kaim i Syn, Kopernika 16. 1486

CHART czary Belgijczyk, młody do sprzedania. Różański, Lwów, Mączna 23. 1531

SIODEŁO angielskie (przecka) nowe nieużywane, kompletne sprzedam, ul. Piekarska 16, II. p. ganek drzwi 5 a. 1545

WOLNE POSADY.

POSZUKUJĘ panny inteligentnej do trojga dzieci, która by także pomogła w gospodarstwie pani domu. Z francuskim mają pierwszeństwo. — Zgłoszenia do Administracji pod „dobre dzieci”. 1286

BIURO NIEMCZYŃSKIEJ, Lwów, plac Akademicki 3, telefon 1361, poleca: nauczycielki, Polki, Francuski, Niemki, bony, instruktorów, ogrodników, oficjalistów, kucharzy, służbę każdej kategorii. Personal sezonowy, służące do wszystkiego. 1497

POTRZEBNI podmajstrzy do robót wodnych i żelazobetonowych. Oferty z życiorysem i opisami świadectw przesyłać do kierownictwa budowy elektrowni w Myszkowcach poczta Lisko. 1529

PANNE zdolną przyjmie pracownia sukien damskich „Aniela” ul. Japońska 16 (boczna Listopada). 1547

POSADY POSZUKIWANE.

EMERYTOWANY komisarz kontroli skarbowej, bezdzietny wdowiec, lat 49 poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, czyto kancelaryjnego, czy też jako magazynier-zastrząca, rachmistrz lub kontrolor lasowy i t. p. Adresować: Julian Czajkowski, Horodnica przez Husiatyn. 1480

ZDEMOBILIZOWANY żołnierz, ochotnik wojsk armji gen. Hallera poszukuje posady gajowego, gumienego lub polowego. Zgłoszenia: Kierownictwo poczty w Nuszczu dla Hallerczyka. 1452

ZARZĄDCZYNI z długoletnią praktyką gospodarczą, energiczną, sumienną, władająca obcemi językami, poszukuje samodzielnego zarządu gospodarstwem w kraju lub na wyjazd za granicę. Adres: M. S. poste-restante, Żurawno, wsch. Małopolska. 1467

OSOBA inteligentna, energiczna, rozumiejąca wszechstronnie gospodarstwo dworskie i kuchnię zajmie się zażądaniem domu. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Słowa Polskiego” pod „energiczna”. 1534

Buchalterka-bilansistka, korespondentka polsko-niemiecka, od szeregu lat na samodzielnym stanowisku w pierwszorzędnym instytucjach poszukuje odpowiedzialnej posady we Lwowie albo na prowincji. Pod „bilans” do Administracji. 1553

LEŚNICZY z egzaminem rządowym i długoletnią praktyką zmieni posadę od 1-go kwietnia 1924. Zgłoszenia pod „Energiczny 377” do Administracji pisma. 1549

W Zarządzie Dóbr lub poważnym przedsiębiorstwie przemysłowym poszukuje posady buchaltera, sekretarza lub korespondenta. Wszehstronna znajomość księzkowości, korespondencji pol-niem, prawa wekslowego i handlowego, ogólna znajomość agronomii i przemysłu cukrowniczego. Łaskawe zgłoszenia pod „Espe” do Reklamy Polskiej, Lwów, Romanowicza 10. 1550

NAUKA I WYCHOWANIE.

STENOGRAFIJ listownie wyucza szybko, jaknajdokładniej, instytut stenograficzny, Warszawa, Mokotowska 39. Opłata 20 milionów dwoma ratami. 1542

Walne Zebranie Hurtowni Kolonialnej Spółki Akc.

we Lwowie odbędzie się dnia 10 kwietnia 1924 r. o g. 5 po południu w lokalu Tow. Gospod. ul. Kopernika 20

z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i stwierdzenie liczby uprawnionych głosów, oraz odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
2. sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności za czas od założenia Spółki aż do 31 grudnia 1923 r. i przedłożenie bilansów i rachunków zysków i strat za rok 1923;
3. sprawozdanie komisji rewizyjnej z odbytej rewizji;
4. udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
5. uchwalenie wynagrodzenia dla komisji rewizyjnej;
6. rozdział czystego zysku (§ 40 według statutowych postanowień);
7. wybór członków Rady Nadzorczej (§ 22);
8. wybór Komisji rewizyjnej (§ 40);
9. reasumacja uchwały Walnego Zebrania z dnia 9 grudnia 1923 o podwyżce kapitału zakładowego do 25.000—;
10. uchwała co do podwyższenia kapitału zakładowego do 25.000— złotych przez przelanie dywidendy za rok 1923 do rachunku kapitału akcyjnego oraz przez rozpisanie nowej subskrypcji i upoważnienie Rady Nadzorczej do ustalenia warunków tej nowej subskrypcji;
11. sprawa syndykalizowania akcji Hurtowni Kolonialnej S. A.;
12. wolne wnioski i interpelacje.

Panowie-Akcjonariusze-pragnący wziąć udział w Walnym Zebraniu, winni co najpóźniej na 6 dni przed terminem Walnego Zebrania złożyć akcje wraz z niezapłaconymi kuponami i talonami w Kasie Hurtowni Kolonialnej Sp. Akc. we Lwowie, przy ul. Tanskiej 1. 3.

Rada Nadzorcza Hurtowni Kolonialnej Sp. Akc. we Lwowie

Kazimierz Rostworowski, w. r. prezes.

1537

Za 2.800.000.000.000 marek

w jednym miesiącu sprowadzone do Polski kosmetyków zagranicznych Zachowajmy ten pieniądz w kraju, popierajmy i kupujmy polskie wyroby.

- KALIA Polski Perfum
- KALIA Polska Woda Kołosańska
- KALIA Polski Puder
- KALIA Polskie Mydło
- KALIA Polska Brylantyna

J. & S. STEMPNIWICZ, Fabryka Perfum i Kosmetyków w Poznaniu

Oddziały: **Warszawa** Ks. Skorupki 8. **Kraków** Rynek Główny 46. **Radom** Piaski 12.

Najlepsza reklama dać ogłoszenie w „Słowie Polskiem”!

LECZNICA Dr. Tarnawskiego

W KOSOWIE (za Kołomyją) Wsch. Małopolska

otwarta z początkiem kwietnia do końca listopada. Miejsce potrzebne zapewnić. Sezon wiosenny jest do leczenia najlepszy, gdy w lecie brak miejsca. 1539

KONKURS

Prezydium m. Lwowa rozpisuje **KONKURS** na posadę instruktora miej. straży pożarnej z terminem do 30 kwietnia 1924 r.

Do posady przywiązane są pobory dziesiątego (X) stopnia plac urzędników miej. i mieszkanie w naturze.

Blizszych wyjaśnień udzieli na żądanie Biuro prezydjalne. 1542

MIESZKANIA.

ZAMIENIĘ za dopłatą 3 pokoje komfort, na 4 większe lub 5 mniejszych. Wiadomość z grzesznością u W. Pana A. Uwiery, Halicka 10. 1429

POKÓJ FRONTOWY w śródmieściu z osobnym wchodem odstąpię w zamian za posadę w zarządzie dóbr lub poważnym przedsiębiorstwie przemysłowym. — Zgłoszenia pod „Espe” do Reklamy Polskiej, Lwów, Romanowicza 10. 1561

ZIEMIANNIN pragnąłby mieć pied-à-terre w wytwornej dystyngowanej osady, z największym komfortem, użyciem fortepianu. Zgłoszenia do Biura Jacobiego, Zimorowicza 14, pod „Wytorność”. 1551

CZTERY pokoje kuchnia „największy komfort” do wynajęcia, Marczyński, Wałowa 2. 1548

MIESZKANIE w Warszawie: cztery słoneczne dwukondygnacyjne pokoje, ogród, kuchnia, łazienka i t. d., gaz, elektryczność — zamienię na równoważące we Lwowie. Zgłoszenia pod „Pięćolecie” do Administracji „Słowa”. 1544

POTRZEBNE cztery pokoje z wszelkimi wygodami w centrum miasta nie wyżej drugiego piętra. Oferty Warszawa, skrzynka pocztowa 221. 1536

RÓŻNE DONIESIENIA.

KANCELARIA adwokacka dobrze prosperująca w siedzibie Sądu Okręgowego w Małopolsce środkowej do odstąpienia substytutowi. Mieszkanie i lokal kancelaryjny zapewnione. Zgłoszenia przyjmuje Dr. Zwarycz w Samborze. 1532

NAUKA modniarstwa praktycznego rozpoczyna się w magazynie mód St. Zboruckiej, Chorążczyzna 7. 1537

POLAK katolik poszukuje dzierżawę kilkaset morgów z budynkami. Pośrednictwo wynagrodzi. Pod „Rolnik” do Administracji. 1546

Zarząd Elektrowni Okręgowej na Sanie, Sp. Akc.

przypomina ponownie, że wymiana świadectw tymczasowych Elektrowni Okręgowej na Sanie na Akcje oryginalne I—III emisji skutecznie Bank dla Elektryfikacji Polskiej, Warszawa, Wiejska 16, za zwrotu kosztów przesyłki. 1535

KORZYSTAJCIE ZE SPOSOBNOŚCI!

Z powodu zupełnego zwinienia handlu sprzedane zostają o 50% mniej cen targowych wszelkie artykuły jak: Lamy elektryczne, wiszące, stołowe, abażury jedwabne do tychże żarówki oszczędnościowe, naczynia elektr. do gotowania, żelazka do prasowania, latarnie powozowe itp. 1552

Fassler, SYKSTUSKA 29 Baczność na Nr. domu 29.

FIRANKI. PORTJERY

Harnisze & Dywany & Kołdry, Materace najlaniaj pokrywa Kaz. Skibiński, Lwów, Kopernika 4 naprzeciw Szkowrona. 1534

MŁYN WĄLBOWY turbinowy „Marja Anna” w Gródku Jagiellońskim będzie do wydzierżawienia od 1 lipca 1924. Oferty najpóźniej do 1 maja 1924 do Centralnego Zarządu dóbr Grodeckich, Lwów, Mochnackiego 19, który udzieli informacji. 1560

OLEJKI

5 eteryczne **ESENCJE** do cukierków likierów imonad **Barwniki nietrujące itd. DOMAGALSKI I SKA** Parowa fabryka oleji eterycznych i esencji — Poznań, założ. 1901.

SPORTOWCY-KUPCY

zapamiętajcie sobie, że francuskie małe samochody światowej sławy

„AMILCAR”

są teraz w Polsce do nabycia.

Wykwintne, wygodne, mocne, szybkie i oszczędne.

Główny przedstawiciel na Polskę

M. DELAUNAY

Zastępstwo na Kongresówkę

H. LIEFELD, „Auto-Remonte” Warszawa.